Sátoralja-Ujhely, 1893 február 5. 6. sz. Huszonnegyedik évfolyam.

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kézirator nem adatna vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilttéren minden garmondsor dijja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLÉN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK
HIVATALOS LAPJA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJ
hivatalos hirdetéseknél:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt diszbetűk s körzettel ellátott hirdetményekért térmérték szerint minden 3 centiméter után 3 kr számittatik.

Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések a „Zemplén" nyomdába küldendők.

Országos lelencház-egyesület.

Nagy és nemes mozgalom indult meg röviddel ezelőtt a fővárosban, melynek célja egy régi nemzeti mulasztásunkat pótolni, társadalmunknak egy sajgó sebét behegeszteni. A nyugoti kulturállamokban már régesrégen, Olaszországban és Fránciaországban évszázadok óta látják el az apjuk-anyjuk elhagyta kisdedeket jótékonyság segitségével, vagy közköltségen.

A középkor szellemének megfelelőleg kezdetben klastromokban és templomokban vették fel a kisdedeket, kiket titokban egy ott kitett forgó szekrénybe helyeztek el többnyire éjnek idején. A gyermekeket azután apácák gondozták a klastromban, úgy, hogy az ilyen gyermek a világtól elkülönitve növekedett fel. Ez a módja a felnevelésnek nem célszerű. Egyrészt nagy a veszedelem a gyermekekre, ha sokan együtt vannak, betegségek könnyen elragadnak egyikről a másikra. Azonkivül a világtól való elzáratás nem jól hat a kisdedek lelki fejlődésére.

Manapság alig van már oly lelencház, melyben a gyermekeket intézetileg nevelik, hanem majd mindenütt arra igyekeznek, hogy a gyermekek a nép által neveltessenek fel, s így oda jussanak vissza, ahonnan kikerültek, olvadjanak a népbe, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak. Az olasz nép annyira szereti „madonna-gyermekeit" (igy nevezik a lelenceket), hogy gyakran ingyen nevelik fel és családjuk tagjaivá fogadják.

Ezt a hazafias és emberbaráti eszmét óhajtja megvalósitani az „országos lelencház-egyesület."

Tulajdonképen szégyenére válik hazánknak, hogy még eddig nem gondoskodtunk kellőképen ez ártatlan kisdedekről, akiknek egyedüli bünük, hogy szülőik nyomorognak, könnyelmüek vagy bünösek.

Hányszor történik meg az orvosi gyakorlatban, hogy a jómódú család vézna csecsemője mellé dajkát kell megvizsgálnunk, aki bemutatja ép, erős csecsemőjét, kit kénytelen másoknak kiadni ápolásba. Alig mulik egy-két hónap és egy vén banya beállit a dajkához, összeaszott, vézna csecsemőt tartva karjaiban, s a szegény anya borzadva bontja szét a rongyokat, nézi gyermekének puffadt hasát, ráncos bőrét és hallja nyöszörgő sírását.

Ez a szegény teremtés már közel van ahhoz, hogy „angyallá" legyen, s a székes fővárost, valamint a nagyobb városokat környező falvakban valóságos angyalcsináló ipar fejlődött ki, hova olcsó áron kiviszik a gyermekeket meghalni, annál gyorsabban, minél kevésbbé pontosak a kialkudott bér fizetésében.

Arról van tehát szó, hogy ezek a kisdedek jó ápolásban részesüljenek, amennyire lehet, családban neveltessenek fel. Ennek kipróbált legjobb módja az, hogy az ilyen gyermekeket egy vagy több középponti intézetbe vegyék fel, ahol őket az orvos megvizsgálja s az egészségeseket, mielőtt az érte bejövő földmüvesek és kisiparosok nejeinek átadja gondozás végett, kellő fizetés fejében. Az intézetben csak azok a gyermekek maradnak vissza, akik betegek, hogy ott anyatej mellett gondos ápolásban rés esüljenek. A kiadott gyermekekre az intézetnek, de különösen az egyesület vidéki tagjainak folyton és szigoruan kell felügyelniök.

Ez igen fontos, mert ha a gyermeket kiadják és többet rá komolyan senki nem vet ügyet, akkor a gyermekek úgy pusztúlnak, mint azelőtt. Épen ennek elkerülése végett szükséges a nemes szívü és jótevő társadalomnak részvétele minél tágabb körben. Hiszen a lelencügy tulajdonképen közügy és az államnak kötelessége gondoskodni az elhagyott kisdedekről; azonban nálunk ezt az állam a községekre rótta, amelyek azután minél olcsóbb és igy rosszabb ápolásba adják a gyermekeket.

Tehát a társadalomnak részt kell vennie a mozgalomban, ha azt akarjuk, hogy e kisdedek jó kezekben legyenek s a haza hasznos polgáraivá váljanak.

Hazafias és emberbaráti müvet igyekeznek tehát életre ébreszteni azok, kik az „országos lelencház-egyesület" megalakitásán fáradoznak.

Örömmel látjuk, hogy a székes fővárosnak színe-java máris csatlakozott a mozgalomhoz, melynek célját itt röviden vázoltuk. Nem közönséges *egyletesdi* ez, hanem arról van szó, hogy ezer kisded életét megmentsük és épen ezért a mozgalomnak országosnak, impozánsnak kell lennie!

S ha a kormány s az országgyülés látni fogja a törekvés komolyságát s az eszme megvalósitását: akkor bizonyára kell, hogy erkölcsileg és anyagilag hozzájáruljon. És épen azért, mert ily nemes és nagy tervről, régi mulasztás pótlásáról van szó: kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy csatlakozzanak e mozgalomhoz!

Faragó Gyula dr.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 3-án *Molnár* István főispán elnöklete alatt ülést tartott. Az alispán inditványára: *Chyzer* Kornél dr. vármegyei volt főorvosnak, jelenleg már a kir. belügyministériom osztálytanácsosának, a közegészségügy terén szerzett szolgálati érdemei jegyzőkönyvben megörökittetni határoztattak. — Egyszersmind jelentette az alispán, hogy a tiszti főorvosi teendők végzésével főispán öméltósága egyelőre *Löcherer* Lőrinc dr. tb. főorvost bizván meg: őtet ily minőségében a t. közig. bizottság támogatásába ajánlja. (*Éljenzés.*) — A törvényhatósági útalap-

TÁRCA.

Az ősi haza felkutatása.

— Irta: *Hollósy István* dr. —

III.

Hogy mennyire érdekes volna e rokon népek felkeresése, csak egy adatot legyen szabad felhoznom.

Az akadémiai értesitő 1872-ki évfolyamából nem rég olvastam *Bálint* Gábornak egy értekezését a *Dzungar*-népről, jobban mondva e népnek az *Urálaljá*-ra elszakadt töredékéről. *Bálint* Gábor a többi között azt az érdekes dolgot jegyzi föl róluk, hogy a *Dzungar*-nép egy törzsét családi nevükön *Kossuthok*-nak nevezik és az a tradició tartja fönn magát köztük, hogy a *Kossuth*-nemzetség ősei *Dsengiz-Khán* testőrségét képezték.

Ezt az érdekes adatot egy még érdekesebb, még jellemzőbb etnográfiai tény illusztrálására hozom fel.

Évekkel ezelőtt halt meg a *Kossuth*-család egy tagja felső Magyarországon s a luteránus tótok „orbi et urbi" dicsekedtek azzal, hogy *Kossuth* az ő vérükből való vér: azaz származásra nézve tót vala.

És még hány magyar családra fogják rá, hogy tót, vagy oláh; s mennyi harcot provokál az a téves hit is, hogy az oláhság a dák népet félreismeri.

Nagyon jól tudjuk, hogy a *Hunyadi*-akat is sokan oláhoknak tartják, mert e fejedelmi család nem tiltakozhat e téves állitás ellen a sirban.

Az is régi dolog, hogy a dák népet az oláhság őseinek tartják és mégis azt képzelik, hogy a dák és hun-székely népfaj más más törzsből eredtek, holott egy hatalmas és ugyanazon nemzetcsaládból származtak a dákok, a hunok a magyarok, a székelyek és ha az oláhok magukat akár az albán, akár a dák ősök unokáinak tartják, akkor ők ennélfogva velünk is törzsrokonok.

Dehát hogyan szövődött be nemzetiségi kérdéseinkbe ennyi téves fogalom az oláhokat illetőleg?

Ime a legeklatánsabb példa rá, hogy még a *Kossuth*-családot is némelyek a tótok közül magukénak tartották, holott mint a *Szápár, Zics, Madách* stb. ősrégi magyar családok nemzetségtőrzse, a *Kossuth*-család törzse is él Közép-Ázsiában. Azonban a magyar családokat távolról se érdekli ez annyira, hogy tanulmányutat tennének Keleten. Mikor ez a dolog először felszinre került pár évvel ezelőtt egyik kolozsvári napi lapban, épen a *Bálint* hazaérkezése idején, arra az inditványra, hogy a hazai közönség s főkép a történelmi társulatok vegyék e kérdést figyelembe: senki nem reflektált, csupán *Zichy* Jenőről hozták a lapok pár hó mulva, hogy egy ázsiai tanulmányutat készül tenni — állitólag az ősi haza felkeresése végett.

Széchenyi-ben meg volt a magyar faj iránt való szeretet, sőt mélyen érdekelte minden csekélynek látszó dolog is, a mi fajának, a magyar fajnak személyes családi ügyeit illette, pedig ő nem lakott oly vidéken, nem élt oly visszonyok között, hogy kényszeritve lett volna e kérdéssel foglalkozni családja vagy polgártársai érdekéből, mint a Kárpát-lakók, vagy az erdélyrészi vármegyék polgárai.

Mert reánk nézve gyakorlati jelentősége van annak, hogy mi megoldjuk a nemzetiségi kérdéseket, hogy bebizonyitsuk, miszerint él a magyar faj a sz. korona országaiban, hogy rokontörzsekből álló népfajok képezik a magyar nemzetet, hogy nyelvük különböző lehet ugyan, de mindnyájan a hatalmas szittya-nemzet család ágazatai vagyunk, gyermekei ama hatalmas ősöknek, a kik neveiket felirták az emberiség történetének legragyogóbb, legdicsőbb lapjaira.

Mialatt *Vámbéry* azt állitja, hogy a magyar faj csak egy mellék ága a turkoknak, csodálatos (?) utazásaiban nem találkozott egyetlen egy kabár, kusa-osszéta, dák-avar emberrel sem, akikről az orosz és angol tudósok részletes ismertetéseket közölnek, mialatt az akadémia a magyarokat a parányi fin és ugor legkisebb oldalágának mondja, addig az ujabbkori kutatások ugy tüntetik fel nemzetünket, mint az emberiség legrégibb törzsének, az indo-szittyák törzsének egyik főágát, a melynek a turkok, gótok, germánok, ugorok, görögök és latinok csak mellékhajtásait képezték.

Mialatt nálunk *Teke, Marót, Gyula, Laborcz, Zalán* fejedelmek ugy szerepelnek történetiróink előtt, mint *Decebalus* stb. a külföldi angol, orosz történetirók tisztában vannak affelől, hogy ezek vérrokonaink voltak és még a magyarok bejövetele előtt szittya-fajbeli népek birták e hazát, tehát itt oláh őslakókról, akikről e mese beszél, szó sem lehet.

A Zemplén mai száma nyolc oldal.

pénztár bevételi forgalmában ismét tartós szünet állván be, fizetőképessége érdekében más alapoktól volt kénytelen kölcsönöket venni. Az alispán ezért kijelentette, hogy még a mult évi szeptemberi ü ésen nyert ama felhatalmazásával, melyszerint szükség esetén az anyagi felelősséget mondja ki mindazokban a járásokban, hol az útadó hátralék felszaporodott, élni fog. — A folyó évi január hó folyamán útlevél nélkül Amerikába költözött 31-, ellenben onnan visszaérkezett 35 egyén. — Az ujoncállitás a jövő hónapban kezdetét veszi. — Az árvaszéknek múlt havi tevékenységi kimutatása felolvastatván: elintéztek az előadók 1107 ügydarabot; és pedig elintézett: *Karsa* Ferenc 186, *Spillenberg* Barna 227, *Pékáry* Gyula 166, *Farkas* Dezső 184, *Polányi* Gyula 179 és *Klimó* Menyhért 165 ügydarabot, hátralékban maradt 627 ügydarab. Beérkezett az árvaszékhez január hó folyamán 1945 ügydb., most 83 dbbal több, mint a mult év január havában. — A vármegyei szegényalap pénztárából Ujhelynek inséggel küzdő szegényei számára s a járási főszolgabiró kezéhez 200 ftnyi segedelem kiutaltatott. — Főjegyző tüzetesen ösmertette mindazokat a körülményeket és konkrét eseteket, melyek a *Kun* Dániel s.-pataki főbiró ellen rendelt s még folyamatban lévő vizsgálatra okot szolgáltattak, — főispán őméltósága felolvastatta S.-Patak város képviselő-testületének hozzá benyujtott, de a közig. bizottság joghatósága elé tartozó azt a határozatát, melyben a csendőrség és a járási főszolgabiró részéről, állitólag, méltatlan elbánásban részesült városi főbiró számára törvényes elégtételt kér. A közig. bizottság e tárgy fölött a vizsgálat befejezése után fog itélni. — A *Rongyva*-patak medrének kitisztitása tárgyában hozott másodfoku határozat foganatosittatás végett a járás főszolgabirájának kiadatott. — A községi faiskolák okszerü kezelését tárgyazó szabályrendeletnek szigoru végrehajtására a főszolgabirák, éspedig most a gazd. egyesület választmányának közbenjárására, utasittattak; ugyancsak a nevezett választmány kérésének méltánylásával ez év folyamára felhatalmazták az alispánt, hogy a tenyészapaállatok vizsgálatánál alkalmazandó állatorvosok napdijait és fuvarköltségeit az ebadó alap-pénztárából utalványozhassa. — *Mailáth* József gróf, közig. biz. tag, ugyis, mint a Bodrog-Tiszaszabályozó Társulat elnöke, felszólalásában kérte, hogy a bekövetkező tavaszi árvizek ellen folytatandó védekezés alkalmára a védőtöltésekhez vezető forgalmi utvonalak lehető jókarba helyeztessenek, — továbbá kérte, hogy amennyiben a szabályozás költséghátrálékai a községeknél évről-évre ijesztőbb arányokban szaporodnak, mert az adószedéssel foglalkozó jegyzők nem alkalmazkodnak a törvény és az ide vonatkozó ministeri intézkedések rendelkezéseihez, jogositsa föl őtet a közig. bizottság, hogy a bodrogközi járás területén lévő községi és körjegyzői irodákat az adókezelés dolgában megvizsgálhassa. A közig. bizottság kész örommel adta meg a felhatalmazást és hatósági támogatásra melléje a járás főszolgabiráját is kirendelte, egyszersmind intézkedett, hogy a Bodrogköz utvonalai, mihelyest a hóolvadás engedni fogja, kellő müszaki gondozásban részesüljenek. — Helyettesitett tiszti főorvos szóval adta elő, hogy a közegészség állapotáról, mivel jelentések hozzá nem érkeztek a járásokból, ez alkalommal nem referálhat. — A vármegye területén müködő kisdédóvó intézetek részére a közmiv. alap pénztárából 3190 ftnyi segedelem utalványoztatott. — A kir. főmérnök havi jelentéséből a közig. bizottsag elösmerésével vette tudomásul, hogy a mult hónapban ismétlődött hofuvasok miatt támadt közutforgalmi akadályok a kir. utmesterek s várm. utbiztosok serény közremunkálásával, esetről esetre 48 óra lefolyása alatt, elhárittattak. — A közutakra kivántató kavicsszállitás biztositására ujabb versenytárgyalás fog hirdettetni, mely ha szintén eredménytelen maradna, házi kezelés módjával fogják a kavicsanyagot beszerezni. — A nagy-erdei hid ujjáépitésére vonatkozó müszaki tervezet és költségvetésnek a hó végéig az alispánhoz leendő benyujtását a főmérnök kilátásba helyezte. — A közadók kezelésének ez évi jan. havi eredményéről, minthogy annak egybeállitására az idő rövid volt, csak a márc. havi ülésen fog jelentést tenni a kir. pénzügyigazgató. — Végül felemlitjük, hogy Illés János, Krajnyak Mihály, Durkos Tivadar és Cserevka András hadköteles egyéneknek a kivételes nősülésre vonatkozó engedelem megadásáért benyujtott folyamodásaik kedvező elintézést nyertek.

A törvényhatósági utadó befizetésének eredménye 1892-ben, az 1891. évi befizetés eredményéhez viszonyitva, *kedvező* volt; mert a mult év folyamán bejött vármegyénk utalap pénztárába törvényhatósági utadóból: 100,936 ft 45 kr; 1891-ben befolyt 85,896 ft 92 kr. s igy az 1892 évi kedvező különbség: 15,039 ft 53 kr. Ebben tulfizetés: 625 ft 19 kr. A hátrálék, mely a leszámolás alatt lévő cc. 60% nyi természetbeni utadókötelezettséget is magában foglalja, 101,192 ft 85 kr.

Hirek a nagyvilágból.

Ferenc Ferdinánd főherceg a föld körül vezető utjában Elő-Indiába, Kalkuttába érkezett.

Albrecht főherceg néhány nap előtt torokgyulladásban megbetegedett.

A Fekete-tengeren borzasztó orkán dühöngött. Emiatt tizenhét gőzös szenvedett hajótörést és több vitorlás hajó is szerencsétlenül járt.

Hawai-szigeten forradalom ütött ki. A szigetlakók királynéjukat elűzték s az amerikai Egyesült Államokhoz kivánnak csatlakozni. Az amerikai csapatok már meg is alakitották az ideiglenes kormányt *Hawai*-szigeten.

Az angol trónbeszédben igérte a királynő, hogy azt a folytonos, barátságos és békés viszonyt, mely Anglia és az összes külső hatalmasságok között jelenleg fenáll, erősen eltökélt szándéka ápolni és fentartani.

Hirek az országból.

Rudolf trónörökös halálának mult hó 30-án volt az évfordulója. Őfelsége a király, házi kapolnájában tartott gyaszmise után, a kapucinu ok sirboltjába ment és csöndesen imádkozva hosszabb ideig maradt fia. *Rudolf* koporsójánál.

Vaszary Kolos, biboros hercegprimas, B.-ben f. hó 1-én vette át Őfelsége kezéből a biborosi sapkat a szokásos és fényes szertartások között. Az átadásnál *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök is jelen volt.

Állategészségügyi bajaink javitása, különösen pedig a haszos házi allatok között pusztitani szokott ragadós tüdőlob lehető kiirtása és igy kiviteli marhakereskedésünknek is biztosabb alapokra való fektetése érdekében ujabb intézkedéseket tesz az országgyűlés. Ezek között nem utólsó az állatbiztositás eszméjének Európa más országaiban már kipróbált és igen üdvösnek bizonyult módon eszközlendő megvalósitása.

A Kisfaludy-társaság e napokban tartott közgyűlésén uj tagokul *Kozma* Andort, *Herczegh* Ferencet, *Szüry* Dénest, *Hegedűs* Istvánt és *Apponyi* Albert grófot választotta be.

Ferdinánd bolgár fejedelmet királyunk őfelsége hosszabb magános kihallgatáson fogadta.

Gömörvármegyében a difteritisz oly nagy mértékben kezd pusztitani, hogy több helyütt az iskolákat bezárattak.

Hisz emlékezhetünk a *Deés* nevéhez füzött mesére a »Deus« csatakiáltásra. És most világlik ki, hogy *Deés* a dák és római versengés előtt létezett már a szittya-jászok idejében ép ugy, mint a sármások, dákok által épitett számos város és erősség, amelyeket már a római foglalás alatt itt találtak a légiók, épugy, mint magyar nevü folyóinkat, vármegyéinket. (Maros, Szamos, Tisza, Duna, Olt stb.)

De hát mi még azzal sem vagyunk tisztában, hogy miért neveznek minket ma magyaroknak; a külföldi krónikások pedig csak húngár néven ismertek többnyire: mert iskoláinkban csak a görög kutfőket olvasgatják, akikről el van ismerve, hogy a tudatlanság mesterségét müvészetté emelték, holott a keleti kutfőkből azt a meglepő értesitést olvassuk, hogy a *kuz* vagy *khuz, méd**) (vagy mád) *kun* (vagy hun) népek *ári* mivoltukat akarták jelezni azáltal, hogy a kuz vagy khuz, méd vagy mád, kán vagy kung szó mellé oda füzték az *ár* jelzőt és lettek: *kuzár, kozár, huszár, meder, medger* (megyer) vagy *mádgár* s ebből lett a *magyar* (hungár, hunkár, kungár vagy kángár.) Ma is van Mád, Mádi és Hunkár nevü magyar család; Ázsiában maig is él a *kunyár* és *kángár* elnevezés egy nagy terület népeire vonatkozólag, a *Káspi* tengert pedig a *kuzok, kuzárok* után ma is *khuzár*-nak nevezik az arabok.

A bukaresti, odessai akadémiák tudósai előbb-utóbb a közelebbi érintkezés folytán megtalálják a közös vonásokat az ő népük és a magyar nemzet ős multjában, tipikus sajátságaiban, megismerhetik egymásban, e három nemzetben a rokont, a fajtestvért az ellenség helyett, az idegen helyett!

Minő egész más fogalmat nyernénk mi nemzetünkről, ha azt látnók hogy nem vagyunk mi épen olyan árva, idecseppent és oly megtürt nemzet, mint a kiknek »e kivül számunkra nincs hely« a földön.

Elég a térképre vetni egy pillantást, hogy meggyőződjünk arról, miszerint *Közép-Ázsia* máig is tele van magyar hangzásu tartomány- és helységnevekkel, a melyeknek létét is eltagadták jóakaróink, a német tudósok.

Bihar Badachcsány, Kun, Árva, Csáng, Kabard, Dák stb. tartományokban nem volna-e lehetséges fölkeresni a *kusa-osszetákat*, a *kabard* a *dák* népeket? akikről azt irja *Erckert*, hogy mai napig is fenmaradt közöttük a velünk való rokonság emléke és szokásaik, ruhaviseletük, intézményeik is egészen a magyarokra emlékezteti az utast.

Lehetetlen volna-e megnézni e földet, a melyen számos oly magyar hangzásu város létezik, mint pl. *Kunság, Avar, Tisza, Gonda, Ruha, Déva, Koltán,* (Koltó), *Hodál, Alvár, Bari, Bárdi, Béla, Dáka,* (nálunk is van tul a Dunán Alsó és Felső-Dáka) *Barga, Katáng, Shusha* (Csucsa) *Bédjár* (Betyár), *Arka, Maku* (Makó), *Só, Patak, Borda* stb.

Ezek a városok hangosan bizonyitanak a mellett, hogy igaza volt *Kőrösi* Csomának, annak az áldott emlékü hazafinak, aki honfitársainak lelkére kötötte azt, hogy kutassunk, keressünk!

---

*) A méd vagy mád szókról olvassuk a keleti irók müveiben, hogy az ujabbkori ékiratok megfejtései szerint a görögök által Kyrosnak nevezett uralkodónak Körös volt valodi neve a perzsiáknál és médeknél.

A »zemplénvármegyei kereskedelmi-, ipar-, termény és hitelbank«-nak f. évi február 12-iki közgyülése elé terjesztendő igazgatósági és fejügyelő bizottsági jelentések.

Tisztelt közgyülés!

Midőn egy év lefolyása után ismét alkalmunk van t. részvényeseinket üdvözölhetni és a mult évre vonatkozó jelentésünket előterjeszteni, nem jelezhetünk üzleteinkre kiható ujabb nevezetes momentumokat, hanem kénytelenek vagyunk beérni annak egyszerü constatálásával, hogy üzletünk müködése és eredménye a kevésbbé kedvező általános viszonyokhoz képest teljesen kielégitőnek tekinthető.

A lefolyt évben az ily mérvet már rég nem öltött általános pénzbőség uralta a helyzetet, mely részben az üzleti pangásnak volt folyamánya és természetszerüleg nálunk is éreztette hatását, mely abban nyilvánult, hogy az üzleti haszon nem tartott lépést a forgalom emelkedésével.

A folyton emelkedésben lévő takarék-betétek és egyébb üzletágaink forgalmáról, a felügyelő bizottság jelentése kapcsán beterjesztett zárszámadásunk mellett a következő adatok nyujtatnak részletesebb áttekintést u. m.

A takarék betétek állománya:

1891. év végével volt . . .	446933 ft. 51 kr.
az év folyamán betétetett és tőkésittetett	387669 » 35 »
összesen	834602 ft 86 kr
fenmaradt 1892. évi dec. 31-én a visszafizetett	364884 » 19 »
levonás után . .	469718 ft 67 kr

A váltóleszámitolási üzlet:

1891. évi dec. 31-én a váltótárca állása volt	630422 » 69 kr
a m. év folyamán leszámitoltatott	2084413 » 85 kr
összesen	2714836 ft 54 kr
a felek által kifizettetett . .	2113383 » 57 »
1892. év dec 31-én mint veszteség leiratott 2428 ft 69 kr.	2115812 » 26 »
maradt 1892. dec 31-én az összes állomány	599024 ft 28 kr.
és pedig:	
tárcánkban a beperelt jó váltókkal együtt	494145 ft 64 kr.
viszleszámitolt váltókban . .	104878 » 64 »
összesen	599024 ft 28 kr.

Viszleszámitólás utján:

tartoztunk 1891. év végén . .	133462 ft 83 kr.
1892. évben viszleszámitoltunk	366725 » 47 »
összesen	500188 ft 30 kr.
visszaváltottunk ugyanez évben	395309 ft 66 kr.
maradt viszleszámitolási terhünk	104878 ft 64 kr.

Az előlegezési üzlet.

egyenlege volt 1891 év végén	6406 ft 65 kr.
a lefolyt évben külcsön adatott	2225 » 27 »
összesen	8631 ft 92 kr.
az évfolyamán kiváltatott és törlesztés utján lefizettetett . .	6422 » 47 »
maradt az év berekesztésével .	2209 ft 45 kr.

Az ingatlanokra! kölcsönüzlet:

egyenlege az 1891. év végén volt	24982 ft 31 kr.
uj kölcsön adatott	3800 » — »
összesen	28782 ft 31 kr.
erre visszafizettetett	14973 » 10 »
maradt 1892. december 31-én .	13809 ft 21 kr.

Értékpapirok, szelvények, érczpénzek stb.

adásvételében a forgalom 116090 ft 50 krra rugott.

Összes üzleti forgalmunk:

a nyersmérleg szerint pénztárilag	5705304 ft 74 kr.
előjegyzeti napló szerint . .	3864353 ft 18 kr.
összesen	9569657 ft 92 kr.
folyó üzleteinkből eredőleg . vállalatunkat	2428 ft 69 kr.
veszteség érte, továbbá szükségesnek mutatkozott	171 ft 31 kr.
perköltségnek, mint veszteségnek leirásba hozatala, mihezképest a mérleg összeállitásakor a váltótárczából . . .	2428 ft 69 kr.
a perköltség saámlájára . . .	171 ft 31 kr.
összesen	2600 ft — kr.

a fedezeti alap terhére leirásba hoztunk.

Bejelentjük egyuttal, hogy a mult évben birói árverésen mint érdekelt hitező a Kzinczy.

Folytatás a melléki ete

utczában lévő Szánky-féle házat szereztük meg a vételi százalék hozzá számitásával 12742 ft 52 kr. vételárért.

A beterjesztett és a felügyelő-bizottság által helyesnek elismert vagyon-mérleg és üzlet eredmény számla szerint vállalatunk üzletágai az előző évről áthozott 938 ft 87 krral együtt 13931 ft 84 kr. tiszta nyereményt és igy a befizetett részvénytőkének 17% száztólit meghaladó kamatozását eredményezte.

Ezen nyereménynek felosztására nézve pedig inditványozzuk, hogy a

a közönséges tartalékalapra : 5% a 12992 ft 97 kr után . .		649 ft 65 kr.
e nyugdijalapra : és pedig ennek 5% gyümölcsözése fejében	329 ft 10 kr.	
20% pedig a 12992 ft 97 kr. után	259 ft 86 kr.	588 ft 96 kr.
az igazgatóságnak alapszabályszerü 10% jutalékára . . .		1299 » 27 »
a vezénylő igazgatónak 1% jutalékára		129 » 92 »
a felügyelő-bizottságnak szokásos dijazásra		150 » — »
Osztalék gyanánt részvényenkint 10 frtjával		8000 » — »
az ez után fenmaradó 3114 ft 04 krból pedig :		
Jótékony czélokra u. m :		
a helybeli női házi ipart terjesztő egyesületnek . .	20 ft	
a helybeli szégény iskolás gyermekeket ruháztató egyletnek	20 ft	
a helybeli árvasegélyző és jótékonysági egyletnek . . .	20 ft	
a helybeli nőegyletnek . .	20 ft	
a magyar nyelvet Zemplénmegyében terjesztő egyesületnek	20 ft	
a s.-a.-ujhelyi gymnásium kiegészitése esetére aláirt összeg nek utolsó részlete fejében	150 ft	
a Baross emlék szoborra . .	20 ft	
Ag. h. egyház templomának felépitésére	20 ft	290 ft — kr.
Jutalom dijakra: a tisztviselőknek és szolgának		430 ft — kr.
az igazgatóság elnökének, tiszteletdij gyanánt 25 db arany fejében		137 ft 50 kr.
két igazgatósági tagnak : mult évben teljesitett helyettesitések és kifejtett tevékenység elismeréseül 50 db arany fejében		275 ft — kr.
és a fedezeti-alap növelésére		600 ft — kr.
forditassék. ellenben a még fenmaradó		1381 ft 54 kr.

uj számlára átvitessék.

Az 1881. évi XXXIII. t. cz. 40. §-a értelmében a szelvényeken alapuló követelések a lejárat napjától számitott hat év alatt elévülnek, amennyiban az alapszabályok rövidebb időt nem állapitanának meg, Minthogy pedig intézetünknél az 1871., 1872., 1873., 1878., 1881. és 1883. évekről egy-egy intézeti részvényre eső osztalék vagyis összesen 100 ft összeget képviselő osztalék mai napig fel nem vétetett és annál fogva a megfelelő szelvényeken alapuló ezen követelések elévültek, indittatva érezzük megunkat, most ismét javasolni, hogy ezen 100 ftnyi elévült osztalékot a közönséges tartalékalaphoz csatoltatni méltóztassék.

Az igazgatóságból sorrend szerint ez idén dr. Schön Vllmos és Schwarcz Bernát igazgatósági tagok kilépvén. ennek folytán két igazgatósági tagnak helye lesz választás utján betöltendő.

Ezek után kérjük, hogy jelentésünket tudomásul venni, a felügyelő-bizottság beterjesztett jelentésének meghalgatása után a zárszámadásokat jóváhagyni, inditványainkat elfogadni és a lefolyt évre részünkre a felmentvényt megadni egyidejüleg pedig az osztalék kiszolgáltatása iránt határozni méltoztassék.

S.-a.-Ujhely, 1893. évi január hó 12-én.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy a reánk ruházott feladatunkban törvény és alapszabályszerüen eljárván, ugy müködésünk közben mint a pénztárak és könyvezés időszakonkénti vizsgálatainál mindenkor mindenben a kellő rendet és pontosságot tapasztaltuk.

Az 1892-ik évi zárszámadást megvizsgálván, a leltározást eszközölvén, a mérleget a kereskedelmi törvény 199. §-ának értelmében helyesen felállitottnak találtuk.

A társulat igazgatóságának 1893. évi január 12-én kelt üzleti jelentéséről, és az abban foglalt nyereményfelosztási tervezetéről tudomást vettünk, és ezek alapján az 1892. évi zárszámadások jóváhagyását a felosztásra vonatkozó általuuk is helyesnek talált tervezet elfogadását és az igazgatóságnak ez évre vonatkozó szokásos felmentvény megadását hozzuk janaslatba, tisztelettel kérvén a t. közgyülést, hogy a felmentvényt részünkre is megadni sziveskedjék.

S.-a.-Ujhely, 1893. évi január hó 17-én.

Dr. Rosenthál Sándor s, k. *Kelner Ede* s. k.
Róth Bernáth s. k.
felügyelő-bizottsági tagok.

Különtélék.

(Királyi adományok.) Őfelsége, kabinet irodája utján, a sztropkai Ferencrendi-barátok klastrának helyreállitására 200 ftot, az erdőbényei rk. egyháznak templomépitésre 100 ftot, a s.-a.-ujhelyi ág. h. ev. egyháznak pedig templomépités céljára 150 ftot adományozott.

(Személyi hirek.) Főispánunk őméltósága a holnap reggeli gyorsvonattal Budapestre utazik. — *Dókus* Ernőt, a s.-a.-ujhelyi választó-kerületnek közszeretetü képviselőjét, a budapesti országos szabadelvü pártkör egyhangulag igazgatójául választotta meg. A kitüntető bizalmon alapuló diszes álláshoz szivből gratulálunk! — *Chyzer* Kornél dr., ministeri osztálytanácsos, Budapesten f hó 30-án tette le a hivatalos esküt a belügyminister kezeibe.

(Kinevezés.) Főispán őméltósága *Nemes* Sándor végzett joghallgatót a középpontba ideiglenes minőségű díjtalan közigazgatási gyakorlóvá nevezte ki. Nagyreményü fiatal barátunknak kivánjuk, hogy a közigazgatás Jákob lajtorjáján ereje és a szerencse magasra segéllje!

(Főispánunk őméltósága) a f. hó 3-án tartott közig. bizottsági ülés alkalmából a vidékről ott jelen volt tagok tiszteletére ebédet adott.

(Időjárás.) A tavaszias, lenge légáramlatok tegnapelőtt este valóságos orkánná szilajodtak. A bóra erejével dühöngő szél erejét mutatja az is, hogy nem egy helyen a hónak jégpáncélját felszakgatta és az utakat befuván, a vonatokat is feltartóztatta A *M.-Sziget* és *Budapest*-felől tegnap reggelre várt vonatokról még délután is csak annyit hallottunk, hogy a nyilt pályán befuva *Géres*, illetve *Lucz* határában vesztegelnek. Az orkán oly erővel dühöng, hogy a vonatok kiszabaditására küldött munkások a szél és hideg erejével dacolni képtelenek. A szegény, oda rekedt utasokat sajnáljuk.

(Inséges szegényeink) fölsegéllése céljából, mint lapunk t. olvasói előtt ösmereses, *Ujfalussy* Endre, Ujhely főbirája, kérelemmel fordult városunk nemesen érző közönségéhez, hogy szánó és könyörületes érzelmektől indittatva áldozzon kiki tehetsége szerint, a gazdag forintokkal, a kevésbbé tehetős krajcárokkal, mindenkin egyformán jó szivből, hogy az isten hidegétől és az éhségtől elgyötört szegények nehéz helyzetén a város elüljárósága könnyithessen. Evvégből gyüjtőivet is tett ki a városháza tanácsterméneк asztalára A kérelem szava nem talált süket fülekre, a gyüjtőiv nem maradt üresen. A sors üldözöttjein, azokon a szánandó páriákon, a sors kegyeltjei iparkodtak segiteni. Hanem mennél tovább tart a tél, azoknak a szegényeknek állapota annál reménytelenebbé válik; a segedelem éltető forrásai annál gyérebben buzognak és éppen oda nem hatnak el, hol a szegény család: az apa, az anya, a gyermekek betegségben senyvednek, pusztulnak. A legridegebb önzés az éhség önzése! Hát milyen lehet az az önzés, mely a szegénységgel szövetkezett éhségtől származik? Talán csak egy gondolatnyival egyhébb annál a vadságnál mely, a duvaddal fölfalatja a duvadat!? A jó módu társadalomnak, mely sorsa kedvezéséből olyan, nem szabad tétlenül, szivtelenül néznie: mint dézsmálja sorait a tél hidege, az éhség, bete ;ség, mert az isten és ember ellen való vétek volna. Ezt tudván, igy gondolkoznak nemünk jobb felei: azok a nemesen érző uri nők, kik e napokban tartott tanácskozásukon elhatározták, hogy könyörületes adományokat gyüjtenek, ugynevezett népkonyhát állitanak, s ingyen, meleg étellel, tüzelő fával s ha lehet, ócska meleg ruházattal is látják el mindazokat a szegényeket, kikről valláskülönbség nélkül gondoskodnunk felebaráti kötelesség. Szegényeinknek őrzőangyalai, azok az áldott jószivü nők, már e héten bekopogtatnak hozzánk s felhivnak bennünket adakozásra! Ne fukarkodjék senki a szegénynek szánt ajándékokkal. Hiszen, az Irás szavai szerint: aki a szegénynek ad: az Urnak ad, — és a költő szerint: Egymást el ne hagyjuk soha, — legyen a sor bár mostoha! — *ő.*

(Ujhely rangosodása.) *Ujhely* nagyközségnek rendezett tanácsu várossá leendő alakulása felé az első lépés megtörtént. *Hornyay* Béla dr., a fáradhatatlan városatya, kinek kezeiből indulnak ki és ott futnak össze a város haladását és emelését célzó üdvös tervek és alkotások szálai, a f. hó 2-ának délutánján a szóban lévő ügy megbeszélése végett lakására hivta együvé *Ujhely* város intelligenciájának és polgárságának első embereit. Számszerint mintegy negyvenen gyültek ott össze és, az értekezlet elnökéül *Fejes* Istvánt, jegyzőjéül *Pataky* Miklóst választván, elvben egyhangulag hozzájárultak és elfogadták, hogy zászlajukra a *haladás* jelszavát tűzvén: *a rendezett tanács megalkotása s ez által a városnak a mostani állapotokhoz viszonyitva számtalan előnyök biztositása iránt a további lépéseket megteszik.* Ez okból, sokhiggadt és megfontolt beszéd s eszmecsere után, *Hornyay* Béla dr. elnöklete alatt: Székely Elek, Dókus Mihály, Szőlőssi Artur, Pollák Lajos, Román János, Reichard Salamon és Pataky Miklós tagokból álló szükebb körü bizottságot küldtek ki, melynek feladata kidolgozni a költségvetés tervezetét, melybe a rendezett tanács föntartása kerülne, hogy igy a különbözet a városi adminisztráció mostani és majdani állapota között számokban is illusztrálva legyen; egyszersmind megjelőlni a jövedelmi uj forrásokat, melyekből a különbözet fedezése remélhető. Ha a bizottság e munkájával elkészül, azt egy ujból egybehivandó értekezlet veszi birálat alá. **S.**

(Antal-estéje.) *Kecskés* Antal gk. esperest, az ujhelyi egyháznak érdemes és közszeretetü lelkészét, tisztelői s barátai, egyháziak mint világiak. ma egy hete számosan keresték föl, hogy névnapja alkalmából meleg szivvel üdvözöljék. Bizalmas jó barátai közül az ünnepeltnek őtet este és ismételve többen meglátogatták. A *Kecskés*-család vendégszeretetének ellenállhatatlansága késő éjfélig együtt marasztotta a folyton éledő, mondhatni a csapongó kedvü, szép társaságot.

(Főgimnáziomunk) VIII. osztályos növendékei, szépen zsendülő, pár hónap multán »érett« fiatalemberek, számszerint 16-an, a mult hó 31-én tettek osztályvizsgálatot a tapasztalati lélektanból, a filozófiai propedeutikának e szép tudományából. Az elnöki széket *Csernus* László k. r. tanár, osztályfő, foglalta el, kérdező volt a szaktanár: *Ormándy* Miklós dr. főgimn. igazgató, a hallgatóságot csak lapunk szerkesztője képviselte s a kevés hiján két óra hosszáig tartott vizsgálatot, hogy annak eredményéről az intézet iránt melegen érdeklődő nagy közönségnek beszámolhasson, végig hallgatta. Négyesével szólitotta felelésre az elnök az ifjakat, kik tételeket huztak s igy kiki a tananyagnak abból a részéből felelt, melyet éppen a sors adott kezébe. A 16 tétel fölölelte a tapasztalati lélektannak egész körét: az emberi léleknek érzelmi-, értelmi- és akaratbeli tényeit, s mindezeket a fiziológiai tapasztalatokkal kapcsolatban. Jól esett meggyőződnünk, hogy a feleletek, ugyszólván kivétel nélkül, nemcsak alapos tudásról, tanulói kötelességérzetről, hanem jól iskolázott értelmességről és arról is tanuskodtak, hogy a lélektan mindnyájuknak kedvelt tanulmánya volt. Preciz feleleteik dicsérték a mestert — jeles szaktanárukat. Bebizonyitották, hogy intézetüknek, az »alma mater«-nek, kitől annyi szellemi és erkölcsi jót nyertek s még nyernek, életretermettségükkel mindannyian örömet iparkodnak szerezni. Macti! — nova virtute!

(Temetés.) Ma egy hete délután temették el *Légárd* Józsefet, a helybeli kegyesrendi főgimnáziomnak kisegitő világi tanárát, az intézeti ifjuság-, tanártársai- és a csikorgó hideg idő dacára is szép számban egybegyült közönség részvételével. A temetés szertartását *Illésházy* János k. r. elemi iskolai igazgató, a tanártársak közül neki segédkezett *Győry* Gyula és *Tietz* Sándor k. r. tanárokkal együttesen, végezte. Az intézeti ifjuság énekkara gyászdalokban adott szivreható kifejezést kegyeletének. A sirnál *Beke* Lajos, világi tanár, mondott minden jelenvoltat meghatóbúcsúbeszédet, mely nemcsak a volt kedves kartárs-, hanem az 1848/49-iki szabadságharcos emlékét is hiven s szépen tiszteletünk elé állitotta. -- Kesergő özvegye nyerjen enyhületet igaz részvétünkben. — Kedves halottja pedig, kinek Erdély bércei helyett, hol pihenni vágyott, sorsa a Várhegy ölében jelölt pihenő helyet: kegyelettől környezve nyugodjék békében!

(Jótékonyság.) Főt. *Jusztusz* József, alattyáni esperes-plébános, a koronás arany érdem kereszt tulajdonosa, S.-A.-Ujhely város diszpolgára, a nemes lelkű s adakozásairól országszerte ismert egyházi férfiu: ujabb kegyes adományával ismét egy drága gyöngyöt fűzött érdemkoszorujába; amennyiben f. év jan. hó 20-án, a s.-a.-ujhelyi kegyesrendiek templomába beszerzendő uj orgona költségeinek födözésére 500 ftot küldött alulirt házfőnökhöz; ugyan e célra adakoztak ngos *Malonyay* Ferenc jószágigazgató ur és neje: 15 ftot; ft. *Győri* Gyula kegyesrendi főgimn. tanár ur 3 ftot, t. *Hornyay* Béla dr. ur 2 ftot, t. *Ember* Ernő Mihály ur 2 ftot, t. *Löwi* Adolf ur 1 ftot és t. *Ganzler* Lajos dr. ur 1 ftot. — Midőn e kegyes adományokat e helyen is megköszönném: egyuttal az Isten sz. áldását kérem mindazokra, kik szivök nemes sugallatát követve, a sz. cél előmozditására adományaikat fölajánlani kegyeskedtek. — S.-A.-Ujhely, 1893. febr. hó 3-án. — *Ormándy* Miklós dr., k. r. házfőnök és főgimn. igazgató.

(Téli kert.) Olvastam valahol az ó-kor történetében *Szemiramisz* függőkertjeiről, melyeket óriási áldozatok árán tartottak fönn hatalmas ke-

leti királyok. Ezeket a kerteket, melyeket legalább is + 22° *R.* mellett állitottak elő kitanult kertészek, — nem láttam. Téli kertet többet láttam; de oly szép téli kertet, milyet január 28-án a *Magyar Király* szálló tánctermében varázsoltak elő, künn — 22° *R.* mellett ujhelyi kertészek: az arany ifjuság, rég nem láttam Ott pompáztak a sok szép virágok, a királyi rózsától a szerény ibolyáig. Ime a virágok, leányok és asszonyok: Dókus Róza, Szögyény Natti, Répássy Olga, Tomcsányi Gizella, Vályi Ella, Bydeskuthy Örzse és Sarolta, Balogh Gizi, Biringer Aranka, Major Ilona, Korniss Riza, Hlavathy Anna, Ambrózy Sarolta és Nandin, Diószeghy Vilma, Barna Emma és Sarolta, Ambrózy Nándorné, Barna Bertalanné, Dókus Mihályné, Diószeghy Jánosné, Hlavathy Józsefné, Liszy Coralie, Matyasovszky Kálmánné, Répássy Olga, Somogyi Emma, Sebeők Antalné dr.-né, Somogyi Mihályné, Tomcsányi Mártonné, és Vályi Istvánné. — Ez a téli kert, nevezzük »soupé«-nek, melyet az évadban immár harmadszor rendez*) az ujhelyi arany ifjuság, most a korán elhunyt »paszabi pap« emlékének szólt Ezt egy elmésen kiállitott meghivó adta tudtára a kert virágainak. A »soupé« este 8 órakor csárdással kezdődött és másnap reggel 7 órakor büfféczárdással végződött. A szegény »paszabi pap« pedig erről mit sem tud. Áldás és béke emlékére! *St.*

(A borsii kastély,) *II. Rákóczi Ferenc* fejedelem szülőháza, mint hazafias örömmel értesültünk, juhakollá lealacsonyitott helyzetéből egykori fényes állapotába fog ismét felemelkedni. A borsii uradalom uj tulajdonosa *Windisgrätz* Lajos hg. ugyanis, kijelentette, hogy ő a kastélynak ezt a mai szégyenletes elhagyatottságát nem türi, egyszersmind rendelkezett. hogy az már tavaszkor stilszerüen renováltassék.

(A s.-a.-ujhelyi kereskedő ifjak) f. évi február hó 11-én a Baross-emlékszobor javára a „Magyar király"-szálló tánctermében zártkörü batyubált rendeznek, melyre a meghivók már szétküldettek. A nemes cél iránt való tekintetből mi is felhivjuk az érdeklődő és mulatni vágyó közönség b. párt fogását.

(Egészségügy.) Ujhely egészségügyi bizottsága, *Schön* Vilmos dr. elnöklete alatt, f hó 1-én ülést tartott, melynek legfontosabb témája volt *Szepessi* Arnold dr. v. orvosnak az egészségügyi hiányokkal foglalkozó jelentésének tárgyalása, minek során s városunk köztisztasága érdekében elhatározták, hogy a szeméthordást bizonyos dij fizetés mellett, a város maga teljesittesse. E tekintetben a *Hornyay* Béla dr. tervezetét és kidolgozását ajánlja a bizottság a képviselőtestületnek elfogadásra. Ajánlja továbbá a bizottság, hogy a közkutak, egészségi és tűzrendőri tekintetből kivétel nélkül, nyomó és szivó szerkezettel látassanak el. Végül a bizottság javasolja egy járvány-kórház sürgős felépitését, mert az árvaházat erre a célra csak a f. évi március haváig engedlk át.

(Táncest.) A s.-a.-ujhelyi izr. nőegyesület saját alaptőkéje javára, folyó hó 12-én, a városi szinházteremben zártkörü táncestét rendez. Kezdete esti 8 órakor. — Személyjegy 2 ft. Családjegy 2 ft.

(Szédelgő amerikai ügynökök.) A f. hó 3-án tartott közigazgatási bizottsági ülésben olvasták fel a gálszécsi járás főszolgabirájának egy jelentését, melyet a nagyközönség, különösen pedig azok tájékoztatására, kik útlevél nélkül is elhatározzák magukat, hogy a hatóság figyelmének kijátszásával Amerikába vándoroljanak, itten ösmertetni érdekesnek és szükségesnek tartottunk. — *Pelejte* és *N.-Azar* községekben a hatóság előtt eddig ösmeretlen ügynökök fordultak meg s több jóhiszemü ottani lakost rábeszéltek, hogy menjenek szerencsét próbálni Amerikába, de útravaló pénzt csak éppen annyit vigyenek magukkal, amennyi Budapestig elegendő. Onnan aztán, ha a rendőrség hálóját szerencsésen elkerülték, egészen biztos helyről s egy itthon előre megállapitott álnév alatt sürgönyileg kérjenek egész Amerikáig elegendő útiköltséget. A fellovalt kivándorlók, mint a jobb hazát kereső darvak, csapatosan útra keltek az ágens vezérlete alatt. Utközben az ágens és segitő társai apróra kikérdezték csapatjaikat családi s vagyoni viszonyaik felől s mikor Budapestre érkeztek, mindnyájukat átjátszották a rendőrség kezébe. Azután sürgönyöket küldöttek Pelejtére és N.-Azarba további útiköltségekért s azokat Budapesten kezeikhez vevén, nyomtalanul eltüntek. A szegény családok csak akkor vették észre, hogy vagyonilag tönkre menve, földonfutókká váltak, mikor az Amerikából remélt öt pecsétes levelek helyett rászedett övéik hazaérkeztek Budapestről. A szédelgésnek erről a divatjáról vegyen tudomást mindenki s ha vagy egy olyan »ágens úr« vetődnék a községbe, mint közcsalót le kell tartóztatni és át kell adni a járási főszolgabirónak.

(Fáraó népének összeiratása) Az Ujhelyben tartózkodó cigányok összeirását, mint tudjuk, a belügyminister rendelete következtében, a mult hó 31-én végezte a városi elöljáróság rendőri hivatala. Úgy tudjuk, nem kis fáradságba került, hogy, különösen a városon kivül eső putrikban lakó népes cigány-falaniák rajkóstól belekerüljenek azokba a kék és fehér cédulákba, amelyek kitöltögetésénél mézes madzagként hozmi pénzosztogatást helyezett az összeiró biztos kilátásba, hogy mindnyájukat otthon kapja az összeirás napján. — Az összeirás szerint van állandóan letelepedett cigányunk (ide értve a zenészeket is) összesen 73; éspedig: 28 férfi és 45 nő; régibb idő óta letelepedett cigányunk van: összesen 44, (amely számnak épp a fele képviseli a gyöngébb nemet), összes számuk tehát 117. Amazok, két család kivételével, kik saját házukban laknak, a város lakosságával közösen bérelt házakban találnak lakást, gyermeiket iskoláztatják, szóval a cigány-jelleget immáron levetve, rendes polgárok módjára élnek; emezek azonban hamisitatlan cigányvoltukban a városon kivül putrikban lakván, nagyrészt a két téglagyárban, mint szerződött napszámosok, vagy mint vályogvetők, tapasztók s más efféle munkával keresik kenyerüket; egyébként pedig ebből a kategóriából kerülnek ki a munkakerülő csavargók, javithatatlan tolvajok és azok a roszerkölcsü személyek, kik a rendőrségnek mindenkorelég foglalkozást szoktak adni.

(Gyászjelentések) Teljes részvéttel vettük és adjuk a szomorú hireket, hogy: *Vass István* 1848/49-iki honvéd-százados és nyugalmazott vízszabályozási mérnök S.-Patakon a folyó hó 1 én, életének 72-ik, boldog házasságának 44-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt; — *Domokos József*, a homonnai polgári és középkereskedelmi iskolának már régen betegeskedő tanára, Budapesten hol gyógyithatatlannak bizonyult testi baja ellen keresett oltalmat, ugyanott f. hó 2-án, életének 46-ik, boldog házasságának 15-ik évében az Urban elszenderült. Béke hamvaikra!

(Lépre került csavargó.) *Balogh* István, az o.-liszkai csendőrőrs parancsnoka, a minap, hogy őrjáraton volt B.-Olaszi határában, az állami uton egy gyanus külsejü zsidóval találkozott. A gyanus egyén siketnémának tetette magát s kilétét, valamint azt is, hogy igaz uton jár okmányokkal iparkodott bizonyitani; de kisült, hogy a nála talált hatósági iratok egytől-egyig hamisitványok voltak. Nevezetesen, találtak nála egy a balassa-gyarmati kapitányság pecsétjével ellátott hamis bizonyitványt, mely feljogositja az illetőt, hogy mint siketnéma, ugy a maga, valamint a balassa gyarmati vakok és siketnémák számára országszerte könyörületes adományokat gyüjthesen. A másik igazolvány szintén B. Gyarmaton kelt s a gyarmati rabinus névaláirásával és hivatalos pecsétjével volt hamisitva. Ebben az igazolványban pedig az a felhatalmazás van, hogy az elcsipett csavargó a B.-Gyarmaton épitendő orthodox zsidó-templom költségeire pénzadományokat szerezhessen. Találtak nála még két pénzgyüjtő könyvet is szintén hamisitott hatósági záradékokkal, melyek arról tanuskodnak hogy a bitangoló eddig is, ugy egyesektől, mint társulatoktól és hitközségektől tetemes pénzösszeget csalt ki. Az igy összeharácsolt pénzeknek egy részét a saját céljaira forditotta, más részét eddig a vele szintén egy nyomon járt feleségének adogatta át megőrzés végett. Kérdőre vonatása alkalmával azt hazudta a csavargó, hogy a vasutnál volt hóhányó munkafelügyelő. Mikor látta, hogy a nála talált hamisitványok ellene bizonyitanak: kivallotta, hogy a hamisitványok egy *Bernstein* nevü izraelita embernek tokaji mühelyében gyártódtak darabonkint öt ft kialkudott dijért. A lépre kerult csavargó most a tokaji kir. járásbiróság börtönében pihen.

(A mamák figyelmébe.) A *Sárospataki Lapok* ma egy hetes számából veszszük ki és közöljük itten a következő szerkesztői üzenetet: »Különös kivánság, hogy mi, mint egyházi és iskolai lap szerkesztősége, adjunk feleletet arra, hogy: *miért táncol a fiatalság a cigány előtt összezsufolva?* — Hát bizony azt mi is szeretnők tudni, mert az csakugyan igaz, hogy „A mi időnkben ez nem igy volt." Az is igaz, hogy a táncolók, igy hering-módra összezsufolva, nem fejthetik ki táncoló ügyességüket s a tánc esztétikája nem nyilvánulhat a nézőközönség gyönyörüségére." Osztjuk azt is, hogy ez még a szépen vagy épen dusan öltözött hölgy hiuságának is ellenére van, mert »külső diszeit nem érvényesitheti." Hogy miért van mégis igy?! Hát talán csak szerencsétlen, rosz szokásból. Azt nem akarjuk — részünkről — mégcsak feltételezni sem, ugy ez a divat az erkölcsökbe is belevágna s a »gardedame«-ok árgus-szemei elől való bujkálásnak is minősithető. Lányos szülékre nézve ez gondolatnak is kétségbeejtő. Mondjuk azért csak azt, hogy ez valami kificamodott izlésű férfinak vagy nőnek boldogtalan gondolata volt kezdetben, de — erőt vett a kevésbbé boldogtalanokon is. Szeretjük hinni, hogy aki ebbe a sületlenségbe először belekóstolt, az süket volt s ez a szervi hibája kényszeritette a banda közelébe. Mondják, hogy bizonyos vidéken egy előkelő urnő hozta volna be divatba, aki beleszédült a cigány-primás bogárszemeibe, ami szintén nem lehetetlen, mivel régen meg van irva: »de gustibus non est disputandum." — Hogyan lehetne a bajon segiteni?! Hát csak ugy, hogy a leányos szülék parancsoljanak rá leányaikra s tiltsák meg nekik az olyan gavallérokkal való táncolást, akik egy idétlen divat szine alatt bujkálni akarnak az ellenőrző tekintetek elől, »mert nem képesek csinosan táncolni!". . . Hogy az a zöcskölődés, amit az összegomolyodott táncospárok egymás lökdösése közben átszenvednek, „rosszabb a káposztataposásnál s izléstelen, akár a medvetánc" — ebben a kérdezővel egyetértünk. Aki széles jókedvében táncol, annak nem elég egy szöglet, mint a póknak, hanem az a régi példaszóval tart: »kicsi nékem ez a ház, kirúgom a padlását." Arra a másik még kényesebb kérdésre — engedelmével — itt »a nyilvánosság előtt« nem felelünk, hanem utasitjuk a kérdezőt arra a kis rigmusra, amely a bibliai *Eszter* történetével kapcsolatban a régi jó Hübnerben vagy a Czuczor-féle képes szenttörténetekben olvasható."

(A színek erkölcsi hatásáról) *Balzac*, a jelen század első felében munkált hires francia regényiró, igy nyilatkozott: »Minden jellem, vagy ha úgy tetszik, szellem bensőjének megfelelő szint választ. — Asszonyokról, kik narancs-, amarant-, gránát-, sárga- vagy csíz-zöld ruhát hordanak, szinte biztosan következtethetjük, hogy izgatott, veszekedő természetűek. Ne higyjünk azoknak, kik viola- s még kevésbé azoknak, kik sárgaszinü kalapokat viselnek s kerüljük azokat, kik, ok nélkül, feketébe öltözködnek. Ezt a szint méltán nevezik bűvös színnek. Kik a fekete szint kedvelik és szeretik: kell, hogy örömest engedjék át magukat sötét és szerencsétlen gondolatoknak. — A fehér olyan jellemüek szine, kiknek jellemük nincsen. Asszonyok, kik fehérbe öltözkodnek, csaknem kivétel nélkül tetszeni vágyók. Emlékezzünk meg, mit mondanak *Josephine* császárné, *Tallien* és *Recamier* asszonyról? Majd mindig fehér ruhában jelentkeztek. — Rózsapiros ruhát olyan asszonyok hordanak, kik 25 évet, vagy annál többet számlálnak. Tizenöt éves leánykák ezt a szint rendesen gyűlölik. Elsőséget adnak a sötét szinnek, egyedül azért, mert tapasztalás és gondolkodás hiányában, többnyire hamis szinben látják a világot. Általában azok a nők, kik a rózsapiros szinnek elsőséget adnak: vidorak, szellemdusak és szeretetreméltók, világiak s mitsem bírnak arról a szegletes kedvről, minőt azoknál találunk, kik sötét ruhákat hordanak. — Az égkékszin: szine az előkelő és szép asszonyoknak; kik e szint választják, rendesen szelidek és ábrándozók; ha ifjak: szivük rendesen tiszta és ártatlan, ha öregebbek: gyülölik az erkölcsi gyengeséget. — A gyöngyszürke-szin az ugyanolyan természetűek szine, midőn szomoruak, vagy szerencsétlenek. — Az asszonyok a szerencse napjaiban rózsa- vagy kékszinbe öltözködnek, szürkébe szomorú időkben. Ezt a szint a szenvedők szeretik, midőn az élénk és mosolygó szinek rájuk nézve ingerüket elveszték, de kedvük szelid maradt és lelkük frissebb, hogysem tetőtől talpig feketébe burkolózzék. — A szürke: átmeneti szin, a vigasztaló ég és hortenzia-kékszin felé közeledik. — Lilaszint többnyire olyan asszonyok viselnek, kik egykor szépek valának s többé már nem azok, vagy kik mindig szépek maradnak, -- olyan nők nyugalmazása, kik nagy hóditások után magukat visszavonták. Az anyának leánya esküvőjén olyan szinü kalapot kell viselnie, valamint a negyven éves dámának is, midőn látogatást tesz."

(Rosz előjelek.) Jámbor lelkek, kik az időjóslatban feltétlenül hisznek, szomoru előjeleket találnak abban a tapasztalatban, hogy az idei *Fál*-napkor ködös volt az idő. Azt jósolják ugyanis ebből, hogy a kolera visszajön, mivel azt tartja a példabeszéd: „Ha Pál fordul ködbel: ember meghal döggel." Még az se szolgál vigasztalásul, hogy *Vince*-napkor napfény volt, mert a mi filokszerás vidékünkön, már a régi példabeszédet ugy travesztálták, hogy: „Ha fénylik Vince (*hidd el*): megtelik a pince (*vízzel*)."

(Cáfolat.) „Infandum jubes renovare" jeligével ellátva Kis Tóth András uramtól, Kis-Géres kis község érdemes birájától a következő cáfolatot kaptuk: A *Zemplén* f. évi 2-ik számában a *Különfélék* rovatában egy koholmány jelent meg Kis-Géresről e cimen: »Hogy lett a rókából szamár"? E közleményben foglalt állitás a mennyire nem felel meg a valóságnak, annyira magán hordozza szerzőjének, valóban kétféle szinű és formáju arcképét, mert amellett, hogy rosz akaratu s merő koholmány, hozzá még olyan rágalom is, melyet csak olyan vulpesek csiholhatnak, kik a maguk asinalis badar tetteiket nem szégyenellik másra kenni. Az illetőt felkérjük tehát, hogy a mikor a saját községében történt dolgokat világgá bocsátja akkor azt a saját firmája és ne idegen olyan históriákban legkevésbbé sem gyönyörködő, név alatt tegye.*)

(Rendőri hirek.) Kozslik Kálmán, suszter segéd, Délczeg János munkaadó mesterétől rövid idő alatt több mint húsz pár cipőt lopott el s azokat rendre zálogba tevén s a lopott pénzt, mint valja elitta. — Hersman János 14 éves gulyás fiu. Bettelheim Mór palocás-utcai lakásából e napokban két dunnát és egy párnát lopott el. A rendőrőr-

*) S mint halljuk e hó 7-én megismétel *Szerk.*

*) Minden változtatás nélkül adtuk ki a cáfolatot, bár attól tartunk, hogy ez is olyan szép talál lennni a géresieknek, mint amilven szép volt X községben az egyszeri kalvinista-pap prédikációja, melyről azt mondotta a templomból hazatérő egyik hive: „Olyan szép volt a tiszteletes ur beszéde, hogy egy szót sem értettem meg belőle!" No de azért a *Cáfolat* nyugtassa meg K.-Geresen még a kisdedeket is! Szerk.

mester épp akkor fogta nyakon mikor Reichard zálogházában el akarta zálogositani — Veres Kálmán, mesterétől sokszor megszökött csizmadia inas, Löwi könyvkereskedő kirakatából értékes imakönyvet lopott. Mind a három jó madár a rendőrséghez került.

(**Uj intézmény.**) A budapesti m. kir. állami vetőmag-vizsgáló állomás kimutatásokat hoz nyilvánosságra az áitala leplombozott magvakról. Az első kimutatás szerint, mely a »Köztelek« cimü szaklap jan. 18-án megjelent ez idén, jan. hó 17-ig az alább megnevezett budapesti magkereskedők és elárusitók számára a következő mennyiségü magvakat plombozta le, u. m. Mauthner Ödön 556 métermázsa lucerna, 105 métermázsa lóhere. Haldek Ignác 36 métermázsa lucerna, 51 métermázsa lóhere. Ullmann Károly 176 métermázsa lucerna 53 métermázsa lóhere. Magyar keresk. részvény-társaság 185 métermázsa lucerna, — - lóhere. Magyar mezőgazdák szövetkezete — – lucerna, 71 métermázsa lóhere Szávoszt Alphons 20 métermázsa lucerna, 22 métermázsa lóhere. Frommer A. Herman 6 métermázsa lucerna, 4 métermázsa lóhere. — Statisztikai szempontból a m. kir. magvizsgáló állomás fenti kimutatásának az a legérdekesebb momentuma, hogy e cégek közül az egyik, névszerint a Mauthner cég egymaga több lucernát plomboztatott, mint az összes többi budapesti magkereskedő együttvéve. Közgazdasági szempontból pedig nagyon is helyeselhetjük e kimutatások nyilvánosságra hozatalát, minthogy általuk világosan betekinthet a gazda a különféle magárus cégek üzemébe és forgalmába és e csalhatatlan kimutatások révén aztán világosan láthatja azt is, melyik cég felé irányul leginkább a gazdaközönség általános és legnagyobb bizalma.

Hideg lábak ellen ismételve dicsérni hallottuk a Pain-Expellerrel való bedörzsöléseket; már az első bedörzsölés után kellemes melegség áll be. Meghülések ellen, melyeket nevezetesen oly időben, mikor járványok pusztitanak, nem szaabad elhanyagolni; ezek ellen biztos és gyors hatásuaknak bizonyultak a Pain-Expellerrel való bedörzsölések. Épen igy fájdalomcsillapitó hatásuak csúznál és köszvénynél. A Pain-Expeller, melyről itten szólunk, a „Horgony" védjegygyel el van láva, a miért is legjobb ezen rég jónak bizonyult szert a gyógyszertárban „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« elnevezés alatt kérni. Egy üveg ára 40 kr., 70 kr. és 1 ft 20 kr.

Egyesületi élet.

A kollégák búcsuja.

Lapunk mult számában ily cim alatt jelentettük már, hogy a kir. belügyminisztériomba osztálytanácsossá kinevezett *Chyzer* Kolnél dr., — vármegyénk volt főorvosától testületileg vettek búcsut a mult hó 28-ik napján a „zemplén-varmegyei orvos-gyógyszerész egyesület«-nek S.-A.-Ujhelyben lakó tagjai, számszerint pedig tizenkilencen, kiknek nevében *Schön* Vilmos dr., közkórházi főorvos, mondott minden jelenvolt szivét ellágyitott búcsuzó-beszédet.

Vidékről és több oldalról nyilvánittatván előttünk az óhajtás, hogy a szép beszédet közölnénk: örülünk, hogy azt kiadhatjuk, amint következik:

Szeretve tisztelt barátunk!

Két, habár ellentétes, azonban egyaránt hü és benső érzelemmel jöttünk mi, helybeli orvosok és gyógyszerészek, testületileg hozzád, megtudva, hogy körünkből végleg távozni készülsz.

Az ez okból lelkünket megszállt két érzelem: öröm és bu; mindkettő természetszerü magyarazatát közöttünk töltött negyedszázados multad nyujtja.

Sokoldalu, magas *tudományosságodat*, valamint szikrázó szellemed segélyével az élet mezején gazdagitott *tudásodat*, mindig lankadatlan buzgalommal és vas szorgalommal elvállalt feladataid megoldásában érvényesitve, mint vármegyénk tiszti főorvosára nem csak megelégedéssel, de büszkén tekintettünk reád, látva miként békés időben, vagyis rendes egészségi viszonyok mellett, a törvényszabta és engedte hygieniai intézkedéseket bölcsen alkalmazni soha nem mulasztád; midőn pedig ellenség neszét vettük, járványok fenyegetése, vagy tényleges fellépésekor harcedzett veteránként szálltál bátran szembe a veszélylyel, megkettőztetve fáradalmat nem ismerő tevékenységedet.

Mint orvos gyógyszerész egyesületünk elnöke fényesen töltéd be e helyet, te lévén ez intézmény gócpontja, mely attractiv hatásával testületünk egyes elemeit együvé vonzá.

Segélyegyletünk mely a te kezdeményezésed müve, a te soha nem nyugvó munkásságodnak köszönheti, hogy mig a jövőben folyton gyarapitandó, jelentékeny tőkével rendelkezik, már évek óta gyakorolja megható jótékonyságát, amiért szegény árvák rebegnek áldást első sorban te reád! s ily áldás az égbe száll!

Csak fukarul, nehogy a dicséret szinét viselje, regisztráltam *nyilvános állásaiddal* járt sikerdus müködéseidet, azonban ezekkel egyenértékü a *társadalmi*, kiválóan pedig a *kartársi téren* követett gondolkodásod, modorod és minden cselekményed; hogy röviden fejezzem ki magam: barátja voltál mindenkinek, amiért barátaiddá lettünk, vagyunk és maradunk mindannyian.

Ezek szerint tehát érthető, emlitettem kettős érzelmünk: az öröm és a bu?!

Örvendünk, hogy munkásságod elismerése, méltánylása és jutalmaért oly előléptetésben részesültél, mely midőn saját óhajodat kielégiti, egyszersmind tág tért nyit arra, hogy szaktudományodat és évtizedeken keresztül a *megyei életben* szerzett tapasztalataid halmazát, *egész édes hazánk* árva egészségügye javára, üdvös fejlesztésére fordithasd, mi erős hitünk szerint teljesülni is fog.

Buslakodunk, mélyen és őszintén, mert te kedves barátunk ime felsorolt tulajdonságaiddal innen távozván, komoly s ép ugy testületünkre mint vármegyénk egész közönségére nézve fontos egy kérdőjelt hagysz magad után nagy horderejü hivatalos állásod tekintetében és mert kipótolhatlanul itt hagysz bennünket, szerető barátaidat!

Midőn tehát folytatólagos, hosszan tartandó életedhez állandó egészséget, sikeres munkát s ennek megfelelő előmenetelt önmagad, kedves-családod s mindnyájunk örömére szivünk szivéből kivánunk, csak még egy kérelmünknek adok kifejezést: tarts meg minket barátságodban!

Isten kisérjen minden utaidon!

Élj boldogan!

Az orsz. vöröskereszt egyesület sátoraljaujhelyi fiókja a mult hó 29-én tartott évi rendes közgyűlésén a belügyministeri osztálytanácsossá kinevezett *Chyzer* Kornél dr.-nak elnöki tisztéről való lemondását sajnálattal tudomásul vévén, neki az egyesület körül szerzett kiváló érdnmeiért jegyzőkönyvi elismerést szavaztak. — A tisztikar következőleg alakult meg; elnökké választotta a közgyülés *Dókus* Gyulát, titkárrá *Staut* Józsefet, gondnok egyszersmind fiók a orvosa lett *Hornyay* Béla dr., pénztáros *Pollák* Lajos, — választmányi tagok: Ambrózy Nándor, Kolos Manó, Ujfalussy Endre, Horváth József és Nemes Lajos. — A női osztályba: Bydeskuthy Sándorné, Barna Bertalanné, Özv. Boruth Elemérné, Dókus Gyuláné, Farkas Lajosné, Hönsch Dezsőné, Kelner Józsefné, Kolos Manóné, Láczay Elekné, Matolai Eteléné, Szőlősi Ottilia, Szerviczky Ödönné, Szánky Nándorné, Szunyoghy Dezsőné és Vályi Istvánné választattak meg. Végezetül elhatározta a közgyülés, hogy az ujhelyi, nyomorral küzdő szegényeknek természetben ötven forintértékü tüzelő fát szolgáltasson át a fiok pénztára.

Az »országos lelencház egyesület« alapszabályaiból közöljük a két paragrafust, melyek az egyesület célját tüntetik fel, — 2. §. Az egyesület célja szegény elhagyott gyermekek tartása, nevelése és gyógykezelése a betöltött 13-ik életévükig és szemmel tartásuk a nagykoruságig. — 3. §. Az egyesület e célt országos lelencháznak és a szükséghez képest ezzel kapcsolatban szülőháznak alapitása által igyekszik elérni. — A szerkesztőségünkben levő gyüjtőivre bevezetjük a tagokul jelentkezetteket s azokat lapunkban nyilvántartjuk. Rendes tag az, ki 5 évi kötelezettség mellett évenként 2 ftot fizet; pártoló tag, ki 5 frot; alapitó tag, ki az egyesület tőkéjéhez legalább 50 ftnyi adománynyal járul; alapitványi tag az, ki az egyesület céljaira legalább 300 ftot adományoz.

Az alapitványosok nevei megörökittetnek. E lap szerkesztősége szivesen fogad és nyiltan nyugtáz bármely csekély adományt s azt az egyesülethez (Budapest, kerepesi ut 41.) juttatja, mely bárkinek szolgál bővebb felvilágositással. Ez a nemes egyesület megérdemelné, hogy mulatságok, bálok tombolák stb. jövedelmét, vagy legalább annak egy részét e célra forditsák. Gondoljunk *Széchenyi*, nagy hazánkfia mondására: »Oly kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak életét sem kellene kioltani, mivel magyar« minél inkább kötelességünk tehát a pusztuló kisdedek ezreit megmenteni!?

Nyilvános köszönet.

A városi kisdedóvó felügyelő bizottsága a kisdedóvó helyiségében mult 1892. évi december hó 23-án tartott karácsonyi ünnepség eredményéről szóló jelentését a f. évi január hó 31-én megtartott kisdedóvói felügyelőbizottsági gyülésben terjesztvén elé: az ezen ünnepség létrehozásába részint készpénz, részint pedig kézi munkák és egyéb ajándékokkal hozzájárultak: Molnár Leona, Hönsch Dezsőné, Balogh Gizella, Boruth Elemérné, Hornyay Ferencné, Lehoczky Irma, Malárcsik Györgyné, Elliássy Imréné, Szentgyörgyi Vilmos. Kellner Ede, Zinner Adolf, Löwy Adolf, Landeszmen Miksa, Molnár István, Zinner Henrik, Szepessi Arnold dr., Behyna Miklós, Ember Ernő Mihály, Székely Elek, Schön Vilmos dr., Háber Gyula, Hornyay Béla dr., Szentgyörgyi Dezső, Zemplén-megyei kereskedelmi bank, Németh Nándor, Szöllössi Artur, Jelenek Ádám, s.-a. ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet, s.-a.-ujhelyi takarékpénztár, Halász József, Dókus Mihály. Mindezen nagylelkü adakozóknak, kik nemeslelküségükkel emelték az ünnepség fényét és sikerét, növelték az ártatlan apróságok tiszta örömét, nemkülönben Kasztnerné- Thuránszky Irma urnő, ki öt ruhácskának kiállitásával ugyanannyi gyermeket védett meg a kemény tél hidege ellen: fogadják ez apróságok nevében a város elüljáróságának igazán érzett, hálás köszönetét.

S.-A. Ujhely, 1893. február 2 án.

Pataky Miklós, v. jegyző. **Ujfalussy Endre**, főbiró.

Értesités és meghivás.

A sátoralja-ujhelyi árvasegélyző egyesület f évi február hó 12-én (Vasárnap) délután 2 órakor a vármegyeház kistermében közgyülést fog tartani, melynek főtárgya: az elnök-, esetleg más hivatalnok megválasztása. — Kiváló tisztelettel kérem fel az egyesület t. c. tagjait, s mindazokat, kik az elhagyatott árvák ügye iránt érdeklődnek, hogy a gyülésben megjelenni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1893. február 3-án.

Nemes Lajos, mint az egyesület alelnöke.

Nyilvános köszönet,

A s.-a.-ujhelyi takarékpénztár igazgatósága, a mult évben 25 ftot s most ujból 30 ftot adományozott a helybeli ev. egyháznak templomépitési célra. Ugyancsak 25 ftot vettünk a polgári takarékpénztártól szives támogatásul, s midőn a nevezett pénzintézetek áldozatkészségét örömmel nyugtázzuk nyilvánosan is, egyházunk nevében sietünk hálás köszönetünket kifejezni, Istentől kérvén a nemes tettek bőséges jutalmát.

S.-A.-Ujhely, 1893. február 3-án.

Mikler Sándor, ev. lelkész. ***Hönsch Dezső***, egyh. felügyelő.

CSARNOK.

Mutató részlet

a Zemplénvármegye monografiája

cimü 2 kötetes munkából.*)

Paksy Ferenc levele az *ujhelyi* paulinusokhoz: Csak e végett (e felöl) kelletett kegyelmedet megkeresnünk e kis irásunk által, nem egyébért (egyéb felöl) Clarissime Domine Reverende Pater! (hogy) mi annak az oka, hogy amikor mi kegyelmedet nem bántjuk, kegyelmed mi miattunk békében lakik, mikor mi bemegyünk a városba, mi sem a kastélyra, sem együvé, sem máshová, nem puskázunk; kegyelmed pedig mindgyárt puskáztat azokkal a korpa-lével hizott hajduival. Mert, hogyha vitéz emberek volnának, kijönnének a kastélyból; vagdalkoznánk meg; de nem jönnek ki. Mi, ha azt akartuk volna, nem csak a kastélyt, de a kegyelmed malmát is megégethettük volna; mi azonban eddig békével voltunk kegyelmed iránt. De mivelhogy kegyelmed puskáztat, lövet benünket, mi is, isten minket ugy segéljen, mind a kastélyt, mind pedig a kegyelmed malmát megégetjük. Ha pedig nem akarja kegyelmed, Pater uram, az égetést, akkor keresse a mi kedvünket. Küldjön három vég fajlangis posztót, húsz bokor[1]) sárga kapcát a tizedeseknek, hogy békén maradhasson. Erre a levelünkre elvárjuk a választ, Liszkán alul, Kisfaludra. Mi megparancsoljuk a kisfaludi birónak, hogy hová szolgáltassa a választ. Ezt el ne hallgassa (t. i. a választ) és nevetségesre ne vegye, mert isten minket úgy segéljen, a fogadást, amint fogadtuk, be is teljesitjük, ha az isten megengedi. Iratott a *pataki kőbányában*: a szegény, hazájokon kivül bujdosó magyarok főhadnagya *Paksy* Ferencz (által) a ki szolgál és él még vitézekkel együtt.

*

Miután az elégületleneknek[2]) Erdély fejedelme segédkezet nyujtott a menedékhely felkeresésében: Kassán tanácsot ültek a fölött: hogyan lehetne a menekülöket kizárni ama helyekről, amelyek menedéket nyujtanak. De, mert belátták, hogy a török kormány beleegyezése nélkül e dologban födél alá nem jutnak: más menedéket nem láttak, mint azt, hogy szép szavakkal édesgették magukhoz az elégületleneket. Ez okból nyilt levelet intéztek minden felé, mely körülbelül így hangzott:

Boldog, aki a másnak kárán tanul; aki pedig a maga baján sem okoskodik, a legboldogtalanabb, a milyen látszott lenni felső Magyarország, miután annyiszor elpártolt koronás királyától; mert gonosz célzattal az erdélyiek segitségét soha úgy hasznára nem fordithatta, a nélkül, hogy valamely keresztény vár vagy város, egyész tartományostól, a pogány kezére ne csúszott volna stb. Azt rebezsgetik ugyan a pártütők, hogy: *veszszenel inkább az országunk, hogy sem azt a német birja.* De kérdezd meg csak a görög, bolgár és ráczországbelieket, hogy nem inkább óhajtják és akarják-e a keresztyén császár birodalmát a pogány igájánál? stb. Majd a megtérőknek bocsánatot igér; jószágukba való visszahelyezést tesz kilátásba; a reformált vallás követését azonban megtiltja. Sz. Pálnak a Galatabeliekhez irt levelének 5 fej. 5 sorával végzi: »Ha egymást marjátok és eszitek: meglássátok, hogy egymástól meg ne emésztessetek.« Kelt a *Kassai* generalátusnál, 1676. év febr. hó 20-án. (Pecséthely.)

*

Ugyanezen évből megemlitésre méltó ***Pálffy*** Tamás, nyitrai püspök és udvari kancellárnak a *zempléniekhez* intézett vigasztaló levele, melyet imigyen végez: Nagyságtok, Kegyelmetek legyenek jó reménységben; az úr isten megforditja a tanácsokat és annak utána kedvesebb állapotba rendeli dolgainkat. *Tanácskoznak Bécsben, de mást rendelnek az égben!* Bécs, 1676. szept. 1-én. Szolgáljuk és szolgálatra legkészebb barátjuk ***Pálffy*** Tamás nyitrai püspök.

---

[1]) Bokor = pár.
[2]) A fölkelőknek.

*

Az elégületlenek a kölcsönt kölcsönnel adták vissza a császárpártiaknak; mert maga a *budai* török vezér sok más magyarországi felügyelőnek[3]) megparancsolta, hogya császárpártiakat élve nem szabad elfogni, hanem mindannyian rögtönösen kivégezendők, amig csak *Lipót* császár *Cobb* generálist *Kassáról* el nem mozditja; *Cobbot*, aki oly kegyetlen volt, mint ezt *Kazius* és *Babocsay* Izsák az ő, Tarczalról irt históriájában megemliti, Ez utóbbinak szavait itt idézzük is. Ugyanezen esztendőben (1677-ben), szüret táján, *Becsey* nevü hadnagy, néhány koborló kuruc társával a *Hegyaljáról* bizonyos számu szekér bort — szokott prédálások szerint — elhajtván, azt *Kesznyétennél* akarta a Tiszán átvinni. Ekkor tájban azonban *Pava* ezredes parancsnoksága alatt — a hegyaljai szüretre vigyázandó — *Megyaszóra* lett egy század lovas és gyalog német rendelve. Ezek hirül vevén a boroknak ellopását: utánok erednek a kurucoknak és Kesznyéte táján utól is érik őket; a bort tőlük a szekerekkel együtt elveszik és az nap éjszakájára Kesznyétenben megszállnak. Ezen idő alatt a *Becseiek* hamarjában hirt adnak a *Csáton*, *Igriczen*, *Bábonán* és a környéken lakó kurucoknak, akik nagy számmal összeverődvén, csapatokra oszolva *Kesznyéte* felé nyomoltak. A németek is, megrakodván prédával a faluban, másnap *Megyaszó* felé indultak. A kurucok azonban, sebbel-lobbal utánok vetették magukat és nem messze a Tiszától, *Lucz* táján, utól is érték őket; vakmerően megtámadták; a lovasságot a gyalogságtól rögtönösen elválasztották és a közvitézeket hevenyében egytől egyig lenyakazták; a tiszteket azonban élve hagyták. A lovas németek közül senki sem szabadult meg, csak *Nagy* György harmadmagával. Ezeken kivül még egy fehér lovas német usztatott át a Tiszán. A német gyalogság a kuruc lovassággal harcolván, a Tisza partra huzódott s onnan puskázott erősen a kurucokra; de ezek hamarosan leszállván a lóról, amazokat, néhány tiszt kivételével, mind egy lábig-szálig levágták. A kuruc tisztek közül csak *Hamfra* Péter, *Szolát* András és *Gorhás* Péter hadnagyok estek el; a közrendből igen kevés. Az elfogott német tiszteket, számszerint 32-t *Keresztes* körül, *a Vereshalmon*, egy rendbe állitván, karóba hurták. Kalapjaikat is mind a fejükbe szegezték. Egyet azonban közülök elbocsátottak, hogy hirül vigye *Kassára* és más végvárakba az irtóztató hirt. A német tisztekkel azért bántak ilyen irtóztató módon a kurucok, mert *Cobb* generális *Kassán* és más véghelyeken elfogott s rabbá esett kurucokat az akkori időben csaknem naponként karóba huzatta, vagy más halálnak halálával végeztette ki. Amiért is *Cobb* generális az udvar által visszahivatván, helyébe más küldetett.[4]) A harcban elesett s megölt német hullák összehordására és halomba rakására parancs folytán a környékbeliek midőn kirendeltettek: közülünk[5]) midőn az egyik a német-testről lehuzott nadrágban keresgélt, bámulattal (hihető, hogy az illetőnek ijedésére) nagy sebességgel egy eleven galamb repült ki a holt német nadrágja zsebéből (melyet kétségen kivül *Kesznyétében* csent volt el.) Az ártatlan galambocska gazdája házához repült vissza. Jól mondották tehát a régi magyarok: »*Nem azé a madár aki utána jár, hanem aki megkopasztja és megeszi.*«

*

Zemplén-vármegye *előkelő* nemesi őscsaládjainak névsorát, valamint azokat a családokat is, melyek a harcmezején arattak nevüknek dicsőséget, érdekesnek tartom közleni.

Előkelő nemes családok:

Zsadányi és törökszentmiklósi *Almássy*; Apagyii *Apagy*; Liptó szentandrássi *Andreánszky*; Bárczaházi *Bárczy*; Baksai *Baksay*; Vehéczi *Bánczy*; Balázsházi *Balásházy*; Bagosi *Bagossy*; Bánóczi *Bánóczy*; Berthóti *Berthóthy*; Bégányi *Bégány*; Bernáthfalyi *Bernáth*; Tolcsvai *Berhelyi*; Bessenyei *Bessenyei*; Bekkényi *Bek*; Berziviczei *Berzeviczy*; Herhey *Béczy*; Benyovszki *Benyovszky*; Bessenyői *Beöthy*; Micsinyei és benyiczki *Benyiczky*; Lasztóczi *Bottka*; Boronkai *Boronkay*; Szelefarnosi *Bodó*; Bossányi *Bossányi*; Ippi *Bydeskuthy*; Csernelházi *Csernely*; Melethei *Diványi*; Cserneki *Deseöffy*; Derczéni *Derczény*; Domoki *Domok*; Csabai *Dókus* (Dóchus); Fái *Fáy*; Füzeséri *Füzessény*; Nádudvari *Gacsály*; Gyergyó-szentmiklósi *Gergely*; Görgöi *Gergey*; Lázi *Ghilányi*; Kelemenfalvi *Hazuga*; Palóczi *Horváth*; Szentandrási és grizányi *Horváth*; Szemerei *Horváth*; Horkai *Horkay*; Hubói *Hubay*; Géresi *Jászay*; Jánosházi *Jánossy*; Jármai *Jármy*; Vajai és ibrányi *Ibrányi*; Jekelfalvi *Jekelfalussy*; Pankottai *Jósa*; Isépi *Isépy*; Kohányi *Kácsándy*; Kazinczi *Kazinczy*; Kálnási *Kálnássy*; Kereskéni *Kereskényi*; Lipóczi *Keczer*; Benedekfalvi *Kiszely*; Udvardi és kosut *Kossuth*; Kovásznai *Bajku-Kovásznay*; Zhétényi és klobusiczki *Klubusiczky*; Besniczi *Kmoskó*; Nádlői *Kruesay*; Bánhegyesi *Kulni*; Falkusfalvi *Lacsnyi*; Lehoczki *Lehóczky*, Lenkei *Lenkey*; Füredi*Lipcsey*; Lónyai *Lónyai*; *Losonczy*; Márkulfalvi *Máriássy*; Matyasovszki *Matyasovszky*; Thernyei *Mácsay*; Gelencsei *Márkos*; Kismalonyai *Malonyay*; Fügedi *Majosházy*; Kelemesi *Melczer*; Sz. lélcki *Mészáros*; Parnói *Molnár*; Bocsári *Mocháry*.

Közli:

Kapás Aurél.

(Folytatjuk.)

[3]) Basáknak és bégeknek.

[4]) Wobna.

[5]) Szemtanu volt Babocsay. Ő is a kirendeltek között volt.

Vármegyei Hivatalos Rész.

84/főisp. 93 sz. *Zemplénvármege főispánjától.*

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott vármegyei tőrvényhatóságnál az évi 1000 frt. fizetés és 300 ft. útiátalány, továbbá természetben adott lakás élvezetével javadalmazott és általam kinevezés utján betöltendő *tiszti főorvosi állásra* és az ezen állás betöltésével esetleg üresedésbe jövő egyik járásorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom ehez képest mindazokat, akik ezen állásokra pályázni ohajtanak, hogy az 1883. I. t. cz. 1. és 9. §-ának I. pontjában megjelőlt minősitésöket igazoló, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi február hó 15-ig nyujtsák be.

Kelt S. A. Ujhely, 1893, januar 30-án.

Molnár István főispán.

553. sz./I. 93. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirájától.*

Hirdetmény.

Sáros-Patak nagyközség választás alá eső elöljárósági tagjainak, u. m. a főbirói, albirói, pénztárnoki, közgyámi, rendőrbiztosi és 5 fizetés nélküli tanácsosi állásnak, választás utján elnökletem alatt betöltésére a *községi tisztujjitó szék* napjául: *1893. év február hó 8-ikának* d. e. 9 óráját kitüzöm, s erről a választó közönséget ezen hirdetmény által azzal értesitem, hogy a főbiró állás általános szótöbbséggel, vagy közfelkiálltással töltendő be.

Egyidejüleg felhivom az egyes állásokra pályázni kivánókat, hogy ebbeli kivánságukat, nekem f. év február hó 7-ik napjának d. u. 5 óráig bejelentsék, mert ellenesetben az ezen időn tul jelentkezőket, a kijelölésnél figyelembe nem vehetem.

A tisztujjitó szék: Sárospatak »városházánál« fog megtartatni.

S.-A.-Ujhely, 1893. február 1.

Barthos, főszolgabiró

91./IV. 93. sz. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirájátólól.*

Hirdetmény.

Sárospatak nagy községben egy fekete, szügyén és lábán fehér szőrű agár kutya bitangságban tartatván, mai napon a szolgabiró hivatalnál bejelentetett és onnan S.-A.-Ujhely város elöljárságának tartás végett átadatott.

Felhivatnak a járási községek birái ezen hirdetmény közhirré tételére.

S.-a.-Ujhely 1893 febr. hó 1-en.

Br. Gaizler, szolgabiró.

97./IV. sz. 93. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirájától.*

Körözvény.

Püspöki Imre barancsi lakos birtokos udvarából, egy hozzá, mult év dec. 31 én, vásárlás után haza hajtott 4 éves, szürkés szőrü, széles szarvu bélyegtelen ökör tinó a karámból elszabadult s elszaladt.

Felhivatnak a járási községek birái a közhirrététel és körözésre, mint szintén eredmény esetén e hivatalnál azonnali jelentéstételre.

S.-.-Ujhely 1893. febr. 3.

Br. Gaizler, szolgabiró.

GAZDASÁGI ÉRTESITŐ.

Rovatvezető: SEBES ADOLF.

Időjóslat febr. 5-ére:

Száraz — hideg — délen csapadék.

HIVATALOS RÉSZ.

Hirdetmény.

Az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés alapján a borokra és sörökre nézve érvénybe lépett kedvezményes vámtétel mikénti igénybe vétele és alkalmazása tárgyában kiadott rendeletek egy példánya a m. kir. földmivelésügyi ministerium által a gazdasági egyesület részére megküldetvén, az az érdekeltségi körök által a gazdasági egyesület titkári hivatalában (Velejtén) bármikor megtekinthető.

3—3 *A gazd. egyesület titkári hivatala.*

Felhivás.

Minthogy a m. kir. földmivelésügyi miniszterium által a zemplén vármegyei gazdasági egyesület kezelése alatt álló bikaalap gyarapitására 1892-ik évben adott államsegély csak kis részben használtatott fel, hogy az a jövő 1893-ik évben teljesen felhasználtathassék, s minél több megyebeli község a gazdasági egyesület közvetitése mellett és kedvezményes áron tenyésztésre alkalmas bikát szerezhessen, felhivatnak mindazon szarvasmarhatenyésztők, kiknek eladásra szánt bikáik vannak, hogy ebbeli szándékukat, a bikák számának, korának, fajának és az eladási árnak kitüntetésével a gazdasági egyesület titkári hivatalánal minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Felhivatnak ugyanez alkalommal azon községek is, melyek a gazdasági egyesület közvetitése mellett és kedvezményes árakon bikákat venni akarnak, hogy ezen szándékukat a gazdasági egyesület titkári hivatalával idejekorán tudassák. 3—5

Hirdetmény.

A szőllővessző forgalom szabályozása ügyében a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi ministerium által kibocsátott rendelet egy példánya megérkezvén az az egyesüleri tagok által hivatalos helyiségünkben (S. A.-Ujhely) bármikor megtekinthető.

Halder Ignác budapesti magkereskedő az egyesület tagjait azon kedvezményben részesiti, hogy — a náluk megtekinthető — főárjegyzékből a gazdasági magvaknál 5% engedményt, a konyhakerti magvaknál pedig 10% engedményt ad.

Zemplénmegyei gazdasági egyesület.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Védekezés a filokszera ellen. N.-Enyedről jelentették, hogy *Alsó Fehér-vármegye* most tartott rendkivüli közgyűlésén egy szabályzatot fogadtak el, mely szerint hatósági ellenőrzés mellett, filokszera biztossal és középponti bizottsággal szervezik a filokszera ellen való védekezést. A költségeket a szőlőbirtokosok viselik.

A szerkesztő postája.

W. E. urnak — *Szinna*, A kérdés nem világos, mert nincs kiemelve, mely konkrét esetről van abban szó. Ha pl. az volna az eset, hogy egy községi, illetve körjegyző a közadók kezelésében tanusitott mulasztást: akkor 5 fttól 25 ftig terjedhető ***rendbirságnak*** van helye, mely $^1/_3$ részben a törvényhatósági szegény alap, $^1/_3$ részben a törvényhatósági betegápolási alap s $^1/_3$ részben a községi tiszti nyugdijalap javára (mely alatt az eddigi gyakorlat a jegyzői nyugdijalapot érti) fordittandó. Vármegyénknek az a régibb, ide vonatkozó szabályrendelete, mely szerint az ilyen pénzbirságok a községi szegényalap javára voltak kiszabandók, mint az ujabb tételes törvényekkel ellenkező, ma már nem érvényes.

Népünk érdekében. Ön igy kezdi dolgozatát: Alaposságnak ellentéte a hézagosság. Az ön dolgozata az alaposnak ellentéte! Hát az efféle cikornyás mondatokkal: „szellemi világa termékenyitő léget derül“ ön *tetszenl* akar? Visszatetszik. Kézirata tetszik vissza?

K. — *Helyben.* A „paszabi pap“ requiescat in pace!

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetések.

Csak

az illető, a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást. — A

Pain-Expeller

„horgonynyal“ legjobb eredménynyel alkalmazható csúz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszaggatás és meghülések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel, a

„HORGONYNYAL“

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziszer majdnem minden gyógyszertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Amennyiben Cognac-gyártmányaimat ezután személyes felügyeletem mellett hozandom forgalomba, Cognacom tiszta zamatáért és annak hamisitatlan valódiságáért szavatolok.

Cognacom tiszta borkivonat

és ez idő szerint a legkedveltebb a hazai gyártmányok között.

Kapható minden nagyobb füszerüzletben.

Sátoraalja-Ujhelyen kapható:

Malártsik György, Klein Albert, Fried Ignácz, Behyna testvérek, Bárczy Béla, Frommer Mór és Nagy Lajos Béla ezelőtt **Vályi István** stb. kereskedéseikben.

5

Kitünő tisztelettel

GRÓF KEGLEVICH RÓBERT

Promontori Cognacgyára.

Hirdetmény.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank részvényesei

folyó évi február 12-én délután 2 és fél órakor

S.-a.-Ujhelyben, az intézet helyiségében tartandó

XXIII. RENDES KÖZGYŰLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

Tàrgyak:

1. A közgyülési elnök és a jegyzőkönyv-hitelesitők megválasztása.
2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapitása, a nyeremény felosztása és az osztalék kiszolgáltatása iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
6 Sorrendben kilépendő két igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyülésen résztvenni kiván, felkéretik, hogy az alapszabályok 31-ik §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyülést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1893. január hó 12-én.

Az igazgatóság.

Csúz és köszvény

csùzos fej- és fogszaggatások, ütési és ficzamodási, valamint fagydaganatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevű gyógyszer, melynek üvegje 50 kr., vagy egy frtért minden gyógyszertárban kapható. A Reparatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tétetett kisérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegènység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősitésére kitünő hatásu és pompás izű szer a **Tokaji China vas-bor**, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedélylyel láttatott el. Sok rosz utánzat létezik, miért is kérem, vételnél névaláirásomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkivüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedveltté. 1 drb 50 kr, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crême

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermekded arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét bizton eltávolitja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crême de Marguerite"

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy kocsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszertáram kiválóbb speciálitásai, melyek főváros és országszerte a legjobb hirnévnek örvendenek, s postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

6—6 gyógyszertára a „Magyar Koronához"

BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

HIRDETMÉNY.

1893. febr. hó 14-én a bodzásujlaki gőzmalom szabad kézből lesz eladva, amely fel van szerelve két pár kő, egy henger, egy eurika, 3 lisztválasztó henger, egy uj 10 lóerejü Marschal gép. Ehhez tartozik még, egész közel, nagy kerttel igen jó lakás és külön molnár lakása.

A malom igen jól van kezelve és nagy forgalomnak örvend.

Teljes tisztelettel

ZATHURECZKY GYULA.

Alkusz.

Messze kiterjedő összeköttetéseimnél fogva abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindenféle birtok-bérbevételt s adást, birtokvétel és eladást, a legelőnyösebb feltételek mellett közvetithetek. Amidőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, ajánlom magamat a t. érdeklettek becses figymébe.

Weinberger Manó.

23 S.-a.-Ujhely, Korona-utcza.

Tk. 3538./1892. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság közhirré teszi, hogy Szemán József és Szemán Mihály végrehajtatóknak Orosz János mádi lakos végrehajtást szenvedő elleni 204 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbiróság területén levő Mád község határában fekvő a mádi 1603. sz. tjkvben 383. hr. sz. a. felvett és 408. ö. i. sz. ház, kert és pincéből fele részben Orosz János tulajdonát tevő birtokilletőségre az árverést 432 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893-ik évi márczius hó 22-ik napján** d. e. 10 órakor Mád községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 43 forint 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1893. évi január hó 9-ik napján.

Kiss György, kir. aljbiró.

127/p. 1893. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a varannai kir. járásbiróság 1007./p. 1892. számu végzése által Bródy Fülöp végrehajtató javára Krajnyák Sándor ellen 300 frt tőke, ennek 1892. évi május hó 10 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 51 ft 07 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 626 ftra becsült több rendbeli szobabutor satb. álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 127. 1893. P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Nagy-Dobrán alperes lakásán leendő eszközlésre 1893. évi február hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Varannón 1893. évi február hó 1. napján.

Sztankó László, kir. bir. végrehajtó.

Kiáilitás Páris 1889. arany érem.

Legnagyobb eredmény! Próbáljatok és itéljetek!

A VALÓDI

TORD-TRIPE

kiirt **patkányt, egeret** és **vakonyokot** anélkül. hogy más háziállatoknak kárt okozna.

Ezen szer sem Arzenikumot, sem Strychnint, sem Phosport vagy már a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

ARAK:

Egy nagy csomag ára 1 frt. egy kis csomag 50 kr.

Feltaláló:

A. CUSSEAK 1 raverse Gazsino Marseille 5,

a franczia-, belga- és olasz államvasutak szállitója

Egyedüli raktár S.-a.-Ujhely részére:

MALÁRTSIK GYÖRGY

4—4 füszerkereskedése.

Tk. 1208. sz. 92.

Árverési hirdetményi kivonat.

A király-helmeczi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Arnkler Móricz végrehajtatónak Kácsándi Borbála férj. Lukács Györgyné végrehajtást szenvedő elleni 143 frt 89½ kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmeczi kir. járásbiróság) területén lévő Lelesz-Pólyán község és határában fekvő a lelesz-pólyáni 28. sz. tjkvben foglalt A. I. 1 sor 38. hr. sz. alatti belsőségből az azon épült 22. ö. i. sz. házból Kácsándi Borbálát illető ¼ rész jutalékra 160 frt kikiáltási árban, továbbá a lelesz-pólyáni 114. sz. tjkvben A. I. 1—15. sor 285, 385, 473, 534, 632, 757, 859, 939, 1042, 1098, 1218, 1319, 1423, 1535, 1643. hr. sz. kálbirtokból Kácsándi Borbálát illető ¼ rész jutalékra az árverést 383 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi márczius hó 4-ik napján d. e. 10 órakor** L.-Pólyán község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát vagyis 16 ftot illetve 38 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt K.-Helmeczen, a kir. járásbiróság mint tkkönyvi hatóságnál, 1892. évi junius hó 20-ik napján.

Farkas Bertalan, kir. aljbiró.

A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank

Mérleg-kimutatása — Nyer- és veszt-számlája

1892. deczember 31-én.

Vagyon	Összeg forint	kr.
Részvényadósok — — — —	80000	—
Pénzkészlet — — — — —	30162	89
Váltótárcza — — — — —	599024	28
Előlegek értékpapirokra — —	2209	45
Jelzálog-kölcsönök — — — —	13809	21
Értékpapirok — — — — —	54473	54
Szelvények és vertpénz — — —	958	07
Más intézetnéli betét — — —	527	—
Perköltség-előleg — — — —	50	—
Felszerelés — — — — —	2074	70
Beszedési váltók — — — —	100	—
Óvadékok — — — — —	11150	—
Letétemények — — — — —	27386	—
Ingatlan — — — — — —	12742	52
	834667	66

Teher	Összeg forint	kr
Részvény-alaptőke — — — —	160000	—
Közönséges tartalékalap — —	27683	91
Nyugdij-alap — — — — —	6582	06
Fedezeti alap — — — — —	2400	—
Felszerelések értékcsökk. tart. alapja	2074	70
Betétek — — — — — —	469718	67
Folyószámlai hitelezők — — —	5681	02
Vi zleszámitolás — — — —	104878	64
Százalék és illeték egyenérték —	67	13
Perköltség — — — — —	203	64
Zálogeladási többlet — — —	—	05
Fizetetlen osztalék — — — —	380	—
Átmeneti kamat — — — —	2530	—
Igazgatósági biztositék — — —	7150	—
Tisztviselői biztositék — — —	4000	—
Letéteményi hitelezők — — —	27386	—
Egyenleg — — — — —	13931	84
	834667	66

Veszt	Összeg forint	kr.
Kamatok:		
Betétek után — — — — —	20349	30
Viszleszámitolásért — — — —	3237	14
Dijazások:		
Tiszti fizeté-ek — — — —	6432	—
Költségek:		
Házbér — — — — — —	450	—
Kezelési és üzleti költség — —	622	59
Nyomtatványok — — — —	173	25
Jövedelmi-, ház-, községi- stb. adó	2729	48
Iparkamarai adó — — — —	61	70
Betét kamat-adó — — — —	2034	93
Adakozás — — — — — —	15	60
Nyereség egyenlegül —	13931	84
	50037	83

Nyer	Összeg forint	kr.
Egyenleg áthozat 1891-ik évről —	938	87
Kamatok:		
Váltó-leszámitolás után — — —	42136	17
Előlegek után — — — — —	249	94
Jelzálog-kölcsönök után — —	1491	37
Más intézetnéli tőkéink után —	26	84
Értékpapirok után — — — —	2633	22
Folyó számlán — — — —	273	05
Különféle jövedelem:		
Házbér-jövedelem — — — —	690	38
Előző években leirt váltókra —	107	33
Dijak:		
Részvényátirási dijak — — —	16	—
Különféle jutalékok — — —	1033	59
Nyereség:		
Értékpapiroknál, szelvényeknél, vert pénznél stb. — — — —	441	07
	50037	83

MEGHIVÓ.

A TOKAJ-HEGYALJAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XXVI. ÉVI

rendes közgyűlését

folyó évi február hó 19-én, délelőtt 10 órakor, Tokajban, az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghivatnak.*

Közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
2. A tiszta nyeremény felosztása és felmentvény megadása.
3. Inditványok tárgyalása s ezek feletti határozás.
4. Jegyzőkönyv hitelesitésére, 2 részvényes tag megválasztása.

Kelt Tokajban, 1893. évi január hó 29-én.

Az igazgatóság.

* A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által, kinek részvénye szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző órákban, az evégre kirendelt bizottság kezeihez letétetett.

Csak **akkor valódi**, ha a háromszögü palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papiron) van elzárva.

Eddig fölülmulbatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi

tisztitott 16—24

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyü emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösev a mell és tüdő erősitését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztitását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint, egy üveg fehér 1 frt 50 kr.** és kapható a gyári raktárban **Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3,** valamint **az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszertárában.**

S.-a.-Ujhelyben: csak *Éliássy E., Budal Ákos* és *Kincsessy P.* urak gyógyszertárában.

Főraktár és főelárusitás az osztr.-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs, III/3., Heumarkt 3.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága figyelmezteti a szállitó közönseget, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister ur ő nagyméltósága megengedte, miszerint a régi vasuti fuvarlevél, ürlapok ugy a belföldi és osztrák, mint a német vasuti egylethez tartozó területen a nemzetközi forgalomban is **f. évi április l-éig** felhasználhatók.

Budapest, 1893. évi január hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához" czimzett szállodát

Csernyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitünő izletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abonnensek előnyös föltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemü közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitünő tisztelettel

7—? **Abonyi D. Mór és veje.**

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az

Okocimi Sörfőzde

(alapittatott 1845 évben)

gyártmányai eladására **Zemplénmegye** területére kizárólag mi jogositattunk. Az

Okocimi Sörfőzde

készitményei, **melyek elismert kitünő minőségüek,** nálunk folyton készletben tartatnak és különböző nemei u. m. **dupla sötét „Bock", kiviteli „Export", Märcziusi „Marzen"** és **ászok „Lager"** sör ugy üvegekben, mint hordókban — 25 litertől feljebb — mindég legmegfelelőbb árban kaphatók.

Reichard és társa,

a megyeház mellett 678. számu házban.

S.-a.-Ujhely. nyomatott a »Zemplén« gyorssajtóján.